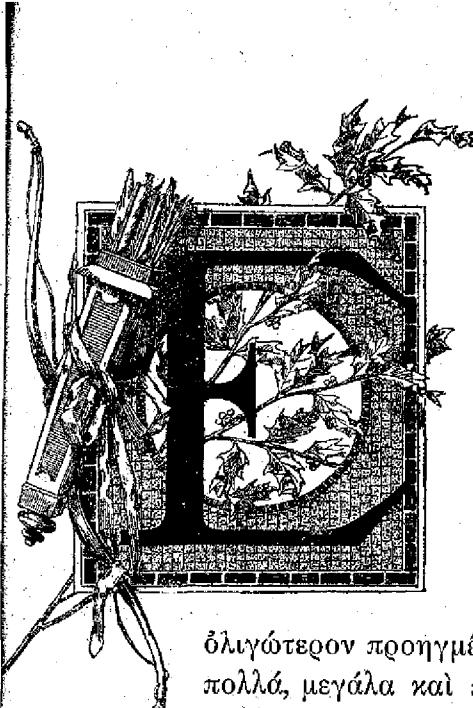

ΦΥΚΙΑ
PAUL CHABAS

ισ διάστημα δύλγων ήμερῶν ἔξηντλήθη δλόκληρος ἡ ἔκδοσις τοῦ πρώτου τεύχους τῆς νέας περιόδου εἰς τὴν διποίαν εἰσῆλθον τὰ «Παναθήναια». Η τόσῳ προφανὴς διάθεσις τοῦ ἀναγνωστικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, δπως ὑποστηρίξῃ τὴν ἔκδοσίν των μᾶς δίδει θάρρος, καὶ ἡ θερμὴ ὑποδοχὴ τὴν διποίαν ἔκαμεν εἰς αὐτὰ σύσωμος δ Ἀθηναϊκὸς τύπος μᾶς πείθει δτι πρέπει νὰ ἔξακολουθήσωμεν μὲ ἀγάπην καὶ ἐλπίδα τὸν ἄγωνα. Διότι περὶ ἄγωνος πρόκειται. «Οταν τὰ μικρότερα καὶ τὰ δλιγώτερον προηγμένα εἰς πολιτισμὸν κράτη τοῦ κόσμου τρέφουν πολλά, μεγάλα καὶ πλούσια περιοδιὰ, εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς «Εύτερης» καὶ τῆς «Πανδώρας» μυριάδες περιοδικῶν ἐτάφησαν ὑπὸ τὴν κοινὴν ἀδιαφορίαν, ἀγνωστα καὶ ἀδάκρυτα, καὶ δμως τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν ὑπηρέτησαν μὲ θυσίας τὴν ἐποχήν των. Σήμερον δμως νέοι δρίζοντες ζωῆς διανοίγονται εἰς κάθε κλάδον οἱ «Ἐλληνες ζοῦν ἀλλέως, σκέπτονται ἀλλέως, ὑπηρετοῦν ἀλλέως τὰ ἴδανικὰ τῆς πατρίδος των. Ἀδιαφοροὶ ἀλλοτε καὶ εἰς τὰ μεγαλύτερα ἔγιναν σωβινισταὶ σήμερον καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα. Ἐκεῖνοι οἱ διποῖοι ἀποφασίζουν ν ἀγωνισθοῦν ὁραιούς ἔθνικοὺς ἄγωνας εὑρίσκουν πολλὰ τὰ ἐμπόδια ἀλλὰ καὶ πολλοὺς τοὺς συναγωνιστάς, καὶ ὑπὸ τὸν ἥλιον δ διποῖος θερμαίνει τώρα τὴν Νέαν Ἑλλάδα βλέπουν λινούμενους τοὺς πάγους τῆς ἀλλοτε κοινῆς ἀδιαφορίας. Εἶναι ἀλήθειαι αὐτὰς τὰς διποίας συναντῷ κανεὶς παντοῦ εἰς τὰ θέατρα, τῶν διποίων αἱ πρῶται παραστάσεις ἔργων ἐλληνικῶν εὑρίσκουν κοσμοθριμῆ τὴν πλατεῖαν; εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις, δπου τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἀγοράζονται προθύμως, εἰς τὰς ἐκδόσεις νέων ἐφημερίδων, αἱ διποῖαι ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει μόνον δτι ἐκδίδονται διὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν κοινὸν ἔθνικὸν ἀγῶνα γίνονται ἀνάρπαστοι. Παρὰ τὸ πλευρὸν λοιπὸν δλων αὐτῶν τῶν σημαιοφόρων τῆς ἔθνικῆς ἀναστάσεως θὰ ταχθῶμεν καὶ ήμεῖς, εὐτυχεῖς ἂν δ ἐλληνικὸς κόσμος μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ὑπηρετήσωμεν μὲ δσας ἔχομεν δυνάμεις τὰ ἐλληνικὰ γράμματα, τὴν ἐλληνικὴν Ἰδέαν καὶ τὴν ἐλληνικὴν Τέχνην.

ΤΑ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,,

Η ΑΠΟΜΟΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

«Διόπερ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ πτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι».

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α.

Οταν κατά τὸ θέρος τοῦ 1870 ὁ λόρδος *Grenville* διεδέχετο εἰς τὴν *Downingstreet* τὸν ἀποθανόντα λόρδον *Clarendon*, κατά τὴν εἰσήγησίν του ἐπὶ τῶν ἔξωτεροικῶν πραγμάτων ὁ ὑφυπουργὸς *Hammerton* διεβεβαίων τὸν νέον ὑπουργὸν διὰ καθ' ὅλην τὴν μακροχρόνιον δπηρεσίαν του δὲ ἔξωτεροικὸς δοῖζων οὐδέποτε ἀλλοτε τῷ ἐφάμη διανγέστερος. Ἡ δύναται αὕτη ἐλάμβανε χώραν εἰς τὰς 3 τὸ ἀπόγευμα τῆς 6 Ἰουλίου, μετὰ δὲ τρεῖς μόδις ὡρας ἔρθανεν ἐκ Παρισίων ἡ εἰδηθειστική τῆς ἐκλογῆς τοῦ πρόγυμνος *Leopoldo* τῶν *Xoerξόλλεον* εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἰσπανίας.² Απὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς μέχρι τῆς 14 Ἰουλίου, ἥμερας οαθ' ἦν ἐγένετο ἡ παραπολήσις τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ *Ems*, ἡ συγκίνησις ἡ καταλαβοῦσα τὰ κέρτρα τῆς Ἐδρωπῆς δμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν καταγίδα, ἣντις ἔξερραγή ἐπὶ τῆς γηραιᾶς Ἰπλείδου μας κατά τὸ βραχυπρόθεσμον χρονικὸν διάστημα τῆς Αὐστροσερβικῆς ποίσεως.

Κατά τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τὴν ὑπαι-
τούχητα ἐθεωρήθη διὰ τὴν ἔφερον ἡ Γαλλία.² Απὸ
1 Αὐγούστου ἥρχισαν τότε αἱ μάχαι, ἐντὸς δὲ 28
ἡμερῶν ἡ Γαλλία εἶχε τελικῶς ἤττηθῆ³ 300.000
ἄνδρες ἢ ἥσαν πληγωμένοι ἢ αἰχμάλωτοι ἢ εἰς
τὸν τάφον. Οἱ ἔχθρος ενδόκειτο 150 μύλια ἐντὸς
τῆς Γαλλίας. Οἱ αὐτοκράτιροι εἶχε συλληφθῆ⁴ αἰχμά-
λωτος. Λιὰ τοῦ πολέμου τούτου ἡ ἡγεμονία τῆς
Εὐρώπης μετεψέφιστο ἐκ Πρωσίων εἰς Βεραζίνων

Επομένης μετεφερετο εκ Παρισίων εις Βερολίνον.
Είναι πολὺ ἐνωδίς εἰσένι δπις γνωσθῶν τὰ
ἐν τοῖς παρασκήνιοις διαιρέεσσαντα καὶ οὕτως ἀνα-
καλυφθῶν οἱ πραγματικοὶ αὐτουργοὶ τῆς ση-
μεροῦντος πνωπαῖς. Μήπως, ὡς κατὰ τὸ 1870
διὰ τὴν Γαλλίαν, ἡ Γερμανία εἴναι ἡ διλγόντερον
ἐπιδιώξασα τὸν πόλεμον;⁷ Ἐκ τῶν δημοσιευομέ-
νων βίβλων τὰ μεταξὺ τῶν δύο αὐτοκρατόρων
ἀνταλλάγεντα, τηλεγραφήματα είναι ἀρκετὰ χαρα-
κτηριστικά. Τὸ τελευταῖον τηλεγράφημα τοῦ Kaiser
ἔτελειώνεν ὡς ἔξης:

«Ἡ φίλα μου πόδες σε καὶ πρὸς τὴν χώραν σου, φίλια τὴν ὅποιαν ὁρκίσθην εἰς τὴν ἐπιθανάτιον οὐλήνην τοῦ πάππου μου, ὅπῆρε δὲ ἐμὲ πάντοτε ἵερά, καὶ ἔμεινα πιστὸς εἰς τὴν Ρωσίαν εἰς τὰς δυσκολωτέρας της στιγμάς, δπως κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον. Ἐπομένως ἡ Ἔδρωπαικὴ εἰρήνη θὰ ἡδύνετο νὰ διατηρηθῇ μόνον διὰ σοῦ, ἀν δὴ Ρωσίᾳ ἀπεφθάσεις νὰ σταματήσῃ τὰς στρατιωτικάς της πυρασκευάς, αἵτινες ἀπελοῦνται τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν γυγαῖσαν».

Αἱ ἄνω φράσεις τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιελμού ἐνέχουν μεγάλην σπουδαιότητα. Διὸ αὐτῶν δὲ Kaiser ἑπενθυμᾶσι πρὸς τὸν Τσάρον· διτὶ δὲν ἥθελησε νὰ ἔκμεταλλευθῇ τὸν Ρωσοίαπανικὸν στόλεμον. Μήπως η τότε ἐποχὴ δὲν ἦτο πολὺ πλέον κατάλληλος διὰ μίαν τουαύτην ἐπιχείρησαν τῆς Γερμανίας κατὰ τῆς Ρωσίας καὶ Γαλλίας;

Ἐναντίον τῆς Ρωσίας, ἐχονθῆς ἀπηγοροῦμένα
τὰ καλήτερά της στρατεύματα εἰς τὰς πεδιάδας
τῆς Μαριζουρίας, ἡ Γερμανία θὰ ἥδυνατο ρὰ
ἀντιτάξῃ τὰ συμμαχικά στρατεύματα τῆς Αὐ-
στροουγγαρίας καὶ Ρουμανίας, οὗτας ὡστε δι'
ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων ἐπιπίτονος κατὰ
τῆς Γαλλίας ρὰ καταφέρει εἰς αὐτὴν τελικὴν ἥτ-
ταν. Ή θειας τῆς Ἀγγλίας, συμμάχον δυνάμεως
ἐχθροῖς διακειμένης πρὸς τὴν Ρωσίαν, θὰ ἥτο
πολὺ δύσκολος, διόπτε ή Ἰταλία, μὴ ἔχονσα εἰσέτι
τὰς ἐσχάτως πτηθείσας Ἀφρικανικὰς ἀποικίας,
γάρ οὐ τοῦ ἴδιου τῆς συμβέροντος θὰ συνέδεσαι

λαμβάνει τον τίτλο της συμφερόντος θα συνέδραμε τούς συμμάχους της. Είτε την Βαλκανική χερσόποσογ ή μὲν Αντσρία πατεῖχε εἰσέτι τὸ σαντζάκιον τοῦ Νοβιτσαζάρ, ή Ρουμανία ενδιόσκετο στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς τριπλῆς συμμαχίας, ή Σερβία καὶ ή Ἑλλὰς στρατιωτικῶς ἴσσαν ἀπαρδάσκενοι, ἐν Τουρκίᾳ ἐμαίνετο η κακοδιοίκησις τοῦ Ἀβδούλ Χαμίτ, ἐν Βούλγαριᾳ τέλος δ Φερδινάνδος ἔκλινε μᾶλλον πρὸς τὴν Βιέννην.

Ως ἐν τῶν ἄρω ἐμφαίνεται, δρθῶς ὁ Kaiser τοιίζει δι τὸν ἔμεινε πιοτὸς πόδες τὴν Ρωσίαν εἰς τὰς δυνοκόλωτέρας τῆς συγμάς.³ Αφῆνε νὰ παρέλθῃ ἡ εδυκαγιά αὐτῇ, τὴν δποιαὶ ὁ Βίσμαρκ ἐπεδίωκε κατὰ τὸ 1875, ἵνα καταφέρῃ κατὰ τῆς Γαλλίας τελικὸν κτύπημα. Τὸ ἐν Βερολίνιοις ἀνεγερθὲν οἰκοδόμημα τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας δὲν εἶχεν ἀποτήσην πολὺ στερεάς τὰς βάσεις, οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία δι τὸ Βίσμαρκ, δὴμιουργὸς τῆς νέας Γερμανίας, δὲν θὰ ἀφῆνε ἀνεκμετάλλευτον αὐτὴν τὴν περίστασιν πόδες στερεώσαιν τοῦ δημιουργήματός του.

*Ἐπ τῶν ἀπομημονευμάτων τοῦ σιδηροῦ ἀφ-
χιαγγελασίου βλέπομεν πόσον ἔτρεμεν οὗτος
τὸν συνασπισμὸν τῶν γειτόνων κρατῶν κατὰ
τῆς Γερμανίας.*

«Ἡ ἔρωσις τῆς Εὐρώπης κατὰ τῆς Γερμανίας», λέγει ούτος, «θὰ ἐπέφερο τάς αὐτὸς καταστρεπτικὰς συνεπείας, αἱ δύοται συννεφέλεσσαν εἰς τὴν πιῶσιν τῆς πόρωντος καὶ δευτέρας δυναστείας ἐν Γαλλίᾳ».

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους δὲ Βίσμαρκ ἐπεδίωκε τὴν φιλίαν τῆς Ρωσίας. Ήσσος δύως καθημερινῶς ἀπειλακόντετο τῆς πολιτικῆς ταύτης δὲ διάδοχος Γουλιέλμον τοῦ Μεγάλου; Τὸ τελευταῖον ἡλεγχόφθημα τοῦ Kaiser πρὸς τὸν Νιμβλαον ἀπεικονίζει τὸ νανάγιον τῆς διπλωματικῆς δράσεως Γουλιέλμου τοῦ Π'. Ἀπεδέχθη ἀνίκανος, παρ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν του, νὰ καλλιεργήσῃ στενάς σχέσεις μὲ τὴν Ρωσίαν καὶ ἀποσοβῆσῃ οὕτω τὴν Γαλλορωσικὴν συμμαχίαν, ἣντις ἐκλείσθη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας του, ἐνῷ ὁ δῆμος ἐτέρου ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία, ἣντις θὰ ἐξησφάλιζεν εἰς μὲν τὸ ἔθνος τον τὸ μεγαλεῖον, εἰς αὐτὸν δὲ τὴν ἀθανασίαν.

‘Ως θέλουμεν ἐκθέση, κατωτέρω δ *Kaiser* δὲν ἔτερεφ καταπιτικοὺς σκοποὺς ἔχει τῆς Εὐρώπης. Τὸν στρατὸν τού τὸν ἔχει τὸν ἡγέτην καὶ τὸν ἐβελίον, τοῦτο τὸ ἐπράττε χάρων τῆς ἀκεραιότητος τῆς χθύρας του. Πέραν τῶν θαλασσῶν ἐστρέφοντο αἱ σκέψεις τοῦ ἀνησύχου αὐτοῦ ἀνδρός. Βλέπων τοὺς πληθυσμούς τουν αὐξανομένους ἀπὸ δεκαετριῶν εἰς δεκαετήριδα καταπληκτικῶς (1816-20 ἑκατ., 1870 40 ἑκατ., 1912 65 ἑκατ.) τὸ δυνιζόν τουν ἦτο ἡ δημιουργία ἐνὸς ἀποικιακοῦ κράτους. Ἡ δύναμις, πρὸς τὴν δποῖαν ἐπρεπε νὰ προσδιορίσῃ διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀποικιῶν, δὲν ἦτο ἄλλη ἡ ἡ Ἀγγλία. Εἶναι πλέον ἡ βέβαιον, διτὸς *Kaisere*· ἔναν προεσχεδίαζε πόλεμον, τὸν πόλεμον αὐτὸν τὸν προεσχεδίαζε κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Τὸ μῆσός τουν κατὰ τῶν Ἀγγλῶν ἦτο κοινὸν μνησιαόν, δὲν παρήχετο δὲ περίσσιας χωρὶς νὰ τὸ ἐκδηλώσῃ, (τηλεγράφημά τουν πρὸς τὸν *Kruger*, ἐνδιαφέρον τουν πρὸς τοὺς *Boers* κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ *Transvaal*, πρόγραμμα κατασκευῆς ἰσχυροῦ στόλου κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος). Τὰ σχέδια τοῦ αὐτοκράτορος ἥρχοσαν νὰ ἀνησυχοῦν τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, διότι παραλλήλως πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἐξοπλισμοὺς συνεβάδιζεν ἀφ’ ἐνὸς μὲν ἡ ἔξαπλωσις τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ (ἐντὸς 20ετίας κατὰ 5 ἑκατ. τόννων), ἀφ’ ἐτέρου δὲ ἡ καταπληκτικὴ αὔξησις τοῦ ἔωτεροικοῦ Γερμανικοῦ ἐμπορίου, τὸ δποῖον ἐντὸς 20ετίας ἐτοπιλασίασθη ἐνῷ τὸ Ἀγγλικὸν μόλις ἐτοπιλασίασθη (Γερμανία 1892 Μ. 6.972 ἑκατ. 1912 Μ. 19.705 ἑκατ., Ἀγγλία 1892 Μ. 11.783 ἑκατ. 1912 Μ. 23.805 ἑκατ.). Οὐδεμία δ’ ἀμφιβολία διτὸς ἐνὸς διλύγων ἐτῶν ἡ Γερμανία θὰ ἐτίθετο ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐθνῶν.

"Οταν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν γοαφῇ ἡ Ἰστορία τῆς τελευταίας δεκαεπτηδόσ, θὰ ἀποδειχθῇ ότι τὸ γονύιον τῶν σχεδίων τοῦ Kaiser δρεῖλεται εἰς τὴν διπλωματικήν δξύνοιαν" Εδονάρδου VII.

Δι' αὐτοῦ ἐξῆλθεν ἡ Ἀγγλία ἐκ τῆς splendida isolation εἰς τὴν δύσπολαν ενδιόμενη πό-

Η τοιαύτη στάσις της βεβαίως θὰ ήτο γνωστή εἰς τὰ ἀνακτοβούλια Βιέννης καὶ Βερολίνου πολὺ πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Χαρακτηριστικὸν διὰ πατά τὴν ἐναρξὴν τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Σερβίας καὶ πρὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς συρράξεως, τὰ ἐπόμενα δργατὰ Αὐστρίας καὶ Γερμανίας υἱὸν ἀνέφερον περὶ τῆς Ἰταλικῆς συμπράξεως.

Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἐτῶν συνέτρεχον εἰς τὴν τελείαν ἀπομόνωσιν τῆς Γερμανίας. Δὲν γνωρίζομεν εἰσεῖν ἐπακριβῶς, ἐὰν κατὰ τὸ πραξικότητα τῆς Αὐστρίας ἐναρτίσιον τῆς Σερβίας ἐξηγήθησαν συμβούλαι ἐκ Βερολίνου. Οἱ ἐν Βιέννῃ ἡσαν βέβαιοι διὰ τὸ φράζειν πραγμάτων ἡτοιαύτην, ὥστε ἐν περιπτώσει συρράξεως πρὸς τὴν

Ρωσίαν ἢ Γερμανίαν ἡτο ὑποχρεωμένη χάριν αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως τῆς νὰ προστρέψῃ εἰς βοήθειαν τῆς συμμάχου της. Μήπως παραλλήλως πρὸς τὰς προσπαθείας τοῦ Kaiser παρὰ τῷ Νικολάῳ, διόπει ματαυθῆ ἢ Ρωσικὴ ἐπιστράτευσις, μεταβιβάζοντα καὶ συμβούλαι μετριοπαθείας πρὸς τοὺς ἐν Βιέννῃ περὶ συμβιβαστικῆς λύσεως; Σπανίως εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ ἔθνων λαός, σωματικῶς καὶ διανοητικῶς ἰστάμενος ἐπὶ τοιούτου ὕφους, εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποδυθῇ εἰς τοιοῦτον ἀποσονὸν ἀγῶνα. Μήπως μίαν ἡμέραν ἀποδεχθῆ διὰ εἰς τὰ διτλωματικὰ σφάλματα Γουλιέλμου Β' δὲν συγκαταλέγεται καὶ ἡ ὑπαιτίη τῆς σημερινῆς συρράξεως;

Μ. Σ. ΕΥΛΑΜΠΙΟΣ

Η ΒΟΡΙΟΠΟΥΛΑ

Μεσαὶς τῆς θάλασσας τὰ πλάτη
Σὲ τρικυμία, σὲ γαλήνη,
Μόλις προσέχει με τὸ μάτι,
Μόλις κανεὶς μὲ διακρίνει.
Γιατί μαι ταπεινὴ νησούλα
Μικροπλασμένη Βοριοπούλα.

Μ' ἀπὸ τοὺς ἀποκρημνούς μου βράχους
Γύρω περίφανη κυττάζω,
Γιατὶ γεννῶ θαλασσομάχους.
Μ' αὐτοὺς τὸ κῦμα ἔξουσιάζω.
Ἐγδυμαι ἡ ξακουστὴ νησούλα.
Η δοξασμένη Βοριοπούλα.

ΑΡ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΣΩΤΗΡ

Φεῦ! οὐκ ἔστιν ἀκριβές οὐδὲν εἰς ἀνανδεῖαν εἶδον γάρ λιμὸν τὸν ἀνδρὸς πλουσίου φρογῆν ματι γνῶμην τε μεγάλην ἐν πένητι σάματι.
(ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ)

Η σκιερὰ ἀλθουσα τοῦ κακουργοδικείου δεχομένη τὸ φῶς μόνον ἀπὸ μίαν σειρὰν καμπυλωτῶν παραθύρων, ἔδειχνε εἰς τὸ βλέμμα, καὶ ἔδραπετεύσεις εἰς τὸ ἔπιτερον. Ἀπὸ τὴν Πρέβεζα, διόπει ἔμεινε κάμποσον καιρὸν, ἡ τύχη τὸν ἔφερε εἰς τὰ Γιάννενα καὶ ἐκεῖ σιγὰ μὲ ἔνα παλιὸν ἄμαξι, ποῦ ἔκαμψε τὴν συγκοινωνίαν Πολανίνων - Αγίων Σαράντα, κατώρθωσε πρῶτα ἴδιωτικὸς ταχυδρόμος, ἔπειτα διηγῆς του, νὰ περδίξῃ τὸ φωμί του.

Τοὺς ἐνόρκους μὲ τὸν πρόεδρον εἰς τὴν κιτρινωπὴν ἐξέδραν, ἀριστερᾶ τοὺς δικηγόρους καὶ τὸν κατηγορούμενον μέσα εἰς τὸν δύο πορδονοστολίστους ἀσυφίλακας καὶ τέλος τὰ θρανία τοῦ ἀκροατηρίου γεμάτα ἀπὸ ἀπορροφημένας ἢ νυσταλέας μορφάς. Τύπους χασσομέρδων ἢ περιέργων, μὲ τους ἀγκῶνας εἰς τὰ ἀναλόγια καὶ τὸ κεφάλι εἰς τὴν παλάμην, ἐνδιαφερομένους, οἱ διποῖοι διεκρίνοντο ἀπὸ τὴν προσοχὴν ποὺ παρηκολούθουν τὴν διαδικασίαν καὶ μερικούς μαθητὰς προτιμήσαντας τὴν ἐνδιαφέρουσαν συνεδρίασιν τοῦ κακουργοδικείου ἀπὸ τὰ ἔηρά μαθηματικά.

Ἡ αἴθουσα ἦτο γυμνὴ καὶ ἄφιλος. Τέσσαρες αὐστηροὶ λευκόχρυστοι τοῖχοι, χωρὶς κανὲν χαμόγελον τέχνης, τῶν δόπιων τὸ μόνον στόλισμα ἐπάνω ἀπὸ τὸ προεδρεῖον ἦτο ἐν ἀμαυρὸν εἰπόνισμα. Ἐσταυρωμένου, τοῦ δόπιον τὸ κιτρινωπὸν σῶμα, φωτιζόμενον πλαγίως ἐφαίνετο ἀκόμη περισσότερον πένθιμον καὶ νεκρικόν.

Ο κατηγορούμενος ἦτο τύπος Ρουμελιώτου, μεσόκοπος, ἔηρδος καὶ ρευρόδης, ἡλιοψημένη μορφὴ ἀκόμη περισσότερον κοινὴ ἀπὸ τὸ κομμένα σύροιςα μαλλιά καὶ τὰ κατεβαστὰ μουστάκια, διδοποῖος ἔμενε συμμαζευμένος μὲ συνεσταλμένον ὑφος εἰς τὴν ἀτιμωτικὴν καρέκλαν, τὰ χέρια μέσα εἰς τὰ γόνατα καὶ τὰ μάτια χαμηλά.

Τὸ ἔγκλημα ποῦ κατηγορεῖτο ἦτο ἀρκετὰ ποινόν, περίεργον μόνον διὰ τὰς περιστάσεις ποῦ ἐμεσοιλάρθησαν, ἔως ὅτου καταλήξῃ ἐμπρόδεις εἰς τοὺς ἐνόρκους.

Πρὸ δέκα πέντε ἔτῶν εἰς τὴν Ἀργοτίνα, τὸν τόπον του, διόπει ἐφίλαττε τὰ δλίγα γίδια τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας, χαρακτήρε παραφρόρος καὶ βίαιος, ἔπειτα ἀπὸ φιλονικίαν μὲ ἔνα χωροφύλακα διὰ κάποιον ἀμφισβητούμενον ζυγοῦρι τοῦ ἐτράβηξε μίαν μὲ τὸ γκρᾶ του καὶ τὸν ἀφῆσε νεκρόν.

Ἐννοεῖται, ὁμέσως μετὰ τὴν πρᾶξιν ἀφῆσεν διὰ σύξυλα, καὶ χωρὶς καὶ γίδια καὶ στάνη καὶ ἐπῆρε τὰ βουνά. Κάμποσον καιρὸν ἐφυγοδί-

* * *
Σιγὰ σιγὰ τὰ χρόνια ἐπέρασαν.

Κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν δρόμο, διόπει διὰ μιᾶς μετεφέρθη ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τοῦ πατρικοῦ τόπου, διὰ βίαιος βουνήσιος δὲν ἀργῆσε νὰ ἐννοήσῃ τὶ εἶνε τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο, ποῦ δὲν ἔειτίμα εἰς τὴν πατρίδα του. Ή πρώτη βρισιά ποῦ ἐδέχθη κατάμουτρα ἀπὸ ἔνα βάροβαρον μπένη, τὸ πρῶτον κτύπημα ποῦ ἐδέχθη εἰς τὴν οὐράνιαν ἀπὸ τὸ κονρμπάται ενὸς ζαπτιέ, τὸ ἀδιάκοπον σκύψιμον ἐμπρόδεις εἰς τὸν τύραννον, διδοποῖος δὲν ἦτο πλέον διφιλελύθερος Ελληνικὸς νόμος, ἔκαμψε σωτήριον ἐντύπωσιν εἰς τὴν ψυχήν του καὶ ἔδαμασε τὸν χαρακτῆρό του. Ο ἀπείθαρχος, διὰρειμάνιος, διεριφρονητῆς τῆς συνταγματικῆς ἰσοπολιτείας σιγὰ σιγὰ ἐσφυγλατήθη εἰς μετομένον καὶ ὑπολογιστικὸν ἀνδρα κάτω ἀπὸ τὴν δουλείαν καὶ τὸ βουνεύρον.

Ἐκεῖ μόνον ἐνόρησε τὰ ἀγαθὰ ποῦ εἶχε, ποῦ ἐπειρφόρνησε, ποῦ ἔχασε εἰς τὴν στοργικήν πατρίδα.

Ἄλλ' ἦτο πλέον ἀργά!

Καὶ σιγὰ σιγὰ ἐνόρησε ἀκόμη τὸν πόνον τῆς γῆς, διόπει ἐγεννήθη, τῆς γῆς, διόπει ἔθαιρε τοὺς ἰδικούς του καὶ διόπει τὸν συνέδεσαν τὰ γλυκύτατα χρόνια τῆς παιδικῆς ήλικίας, διόπει οἱ ἀνθρωποι διμιούροι, σκέπτονται, ἔχουν τὰ ἴδια ἰδεώδη μὲ ἡμᾶς καὶ διόπει εἶνε ίσως ἀνθρωποῦ ποῦ μᾶς ἀγαποῦν, καὶ μᾶς συλλογοῦνται. Τώρα θὰ ἔδιδε καὶ αὐτὸς δὲν ἔχειρε τί, διὰ νὰ ἡμποροῦσε νὰ ἔχαναρχοχετο, νὰ ἔχαναρχοχετο μίαν μόνον στιγμὴν τὴν γαλανὴν βουνοκορφήν τοῦ Παρνασσοῦ, τῆς γυμναῖς πλαγαῖς ποῦ ὠδηγοῦσε τὰ κατσίκια του, τὰ ἀσπρα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ του, τὰ μακρινὰ σφράγιμα τῶν τοσοπάνων, τὰ κουδονύσιμα τῶν κοταδιῶν . . . Θὰ ἔδιδε

χρόνια τῆς ζωῆς του διὰ μίαν Κυριακὴν πρωΐ, σταν μετά τὴν ἀπόλυτην εὐγαιναν τὰ κορίτσια ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν ἡλιολουσμένην πλατείαν, νὰ δεῖξουν καμαρωταῖς τὰ χρυσᾶ γιορτάνια καὶ τῆς χωματισταῖς ποδιάς των, ἢ ἵνα ἥσυχον ἀπόγενυμα εἰς τὴν μακρινήν του στάγην, σταν ἄρμεγε κατὰ σειρὰν τὰ ἀσπρόμαλλα πρόβατά του, καὶ ἐγέμιζε μὲ κιονᾶτον γάλα τῆς καρδάραις του.

Καὶ ὁ πόνος αὐτὸς τὸν ἔκαμεν νὰ προσολλάται μὲ κάποιαν ἀπελπισίαν εἰς διὰ ἔβλεπε νὰ τὸν πλησιάζῃ εἰς τὴν μακρινήν πατρίδα, ἀνθρώπους, σκέψεις, ἀψύχα ὅποιη, τὰ δόποια διὰ τὰ νοσταλγικά μάτια του ἔπαιραν ψυχὴν καὶ φωνὴν.

* * *

Άπὸ πολίτης φιλήσυχος, τῷρα ἐγίνετο καὶ πατριώτης!

Σιγὰ σιγὰ ἡ ἐπιχείρησίς του προσώπευσε.
Απὸ ἀγωγιάτης κατώρθωσε ν' ἀγοράσῃ τὸ παλῆμαστι του, ἔπειτα ἵνα ἄλλο ἐπίσης σαράβαλο σῶν τὸ πρῶτον, τὸ δοποῖον ὅμως ἔκαμεν μὲ δλον τοῦτο τὴν δουλήτσα του καὶ ἀρχισε νὰ ἐκμεταλλεύεται καὶ τὴν ἄλλην γραμμήν, ἀπὸ Πρεβέζης μέχρι Ιωαννίνων.

Τὴν εἰρηνικὴν δύμας αὐτὴν ζωὴν ἤλθεν ἔξαφνα νὰ διακόψῃ δ. πόλεμος.

Οἱ Ἕλληνες, οἱ δικοὶ του, ή ίδια μακρινὴ πατρίδα, ἥρχετο δλοζώντανη ἔκει νὰ τὸν εὗρῃ. Καὶ διὰ μιᾶς, μεταμορφωμένος τότε καὶ ἔκεινος διὰ μιᾶς δ. ἀδάμαστος Δωρεὺς τῆς Ἀκαρνανίας πάλιν διέσχισε μίσιαν νύκτα τὰς γραμμὰς τῆς ἀμύνης καὶ μὲ τὸ Μάονζερ ἐνὸς Τούρκου ποὺ ἀφώπλισε μέσα εἰς τὴν χαράδραν, ἔρθασε εἰς τοὺς εὖζώνους τοὺς συντρόφους του. Ἐκεῖ δύμας, ἔθελοντης αὐτός, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτός, καὶ ἡ ναγκάσθη νὰ πάγῃ εἰς τοὺς ἀντάρτας, εἰς τὰ σώματα τῶν Κορητῶν καὶ τῶν Ἡπειρωτῶν, οἱ δοποὶοι ἐπὶ μῆνας δλοκλήρους δὰ ἔβαφαν πέτραν πόδες πέτραν μὲ τὸ αἷμά των τὰ ὑψώματα τῆς Μανωλιάσσας.

Μαζὶ μὲ αὐτὸς δλον τὸν παιρὸν τῆς πολιορκίας τῶν Ἰωαννίνων ὑπέμεινε τὴν πεινάν, τὰς σιερήσεις, τὸ φαρμακερὸ κρύο, μὲ τὴν φτερωμένην ἐλπίδα νὰ μπῇ νικηφόρος κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τοὺς δικούς του εἰς τὰ Γιάννενα!...

Ἄχ! τὰ Γιάννενα;.. αὐτὰ τὰ Γιάννενα!.
Τὸ μάτι του δὲν ἀφήνε τοὺς μακρινούς ἀπόρους μιναρέδες, ποὺ ἔξωγραφίζοντο μικροσκοπικοὶ μέσα εἰς τὴν δμήλην κοντὰ εἰς τὴν γαλανάδα τῆς λίμνης των.

Καὶ ἐπὶ τέλους τὰ Γιάννενα ἔπεσαν, καὶ ἐμβῆκε κι' αὐτὸς ἐνθουσιῶν, θριαμβευτής, μὲ

τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ εἰς τὸν τόπον δπού τὸ βούνευρον τὸν εἶχε συνηθίσει νὰ σκύπτῃ.

Αἱ πρῶται ἡμέραι ἐτέροσταν μὲ τὴν φρενίτιδα τῶν ἐπινιών, τὰ προσδεξίματα καὶ τὰ γλέντια τῶν παλαιῶν φύλων του. "Ἐπειτα δμως ἐσκέφθη νὰ ξαναπιάσῃ τὴν ἐργασίαν του." Ἐπρεπε νὰ ἔργασθῇ πάλιν διὰ νὰ ἔνη. Ἄλλα τὸ ἀμάξι του εἶχε ἐπιταχθῇ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, τὰ ζῶα του ἐπίσης, δ.τι δὲ ἔμεινε ἀπ' αὐτὰ πλέον ἦτο ἕνας βουλιαγμένος σκελετός μὲ σπασμένους τροχούς, κόμμενος εἰς τὴν λάσπην μέσα εἰς ἓνα χαδάκι κοντὰ εἰς τὸ Δέλβινον.

Χωρὶς νὰ λυπηθῇ τότε καὶ χωρὶς γὰ διστάση, μὲ τὴν ἀτοσαλενίαν ἀποθήκην θάρρους ποὺ εἶχεν εἰς τὴν δρεινὴν ψυχήν του, ἐπῆγε πάλιγ μισθωτὸς δπως πρέπει.

Ηὗρε ἀποιον ποὺ ἔκαμε παλήτερα ἀπ' αὐτὸν τῆς δουλειαῖς του, ποὺ ἀντὶ νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον ζημιωμένος, εὑρέθη μὲ ἀμάξια καὶ μονλάρια, καὶ ἐπῆγε ὑποτακτικός εἰς τὴν συνηθίσμενην θέσιν του πάλιν, μολονότι εἰς ξένον ἀμάξι, μὲ τὸ καμιτόκι εἰς τὸ χέρι, ἀρχισε νὰ κάμιη τὸν δρόμον Ιωαννίνων - Πρεβέζης, ἀναπνέων μὲ φουσκωμένους πνεύμονας τὸν ἀέρα, τὸν δοποῖον δὲν ἔβάρουν πλέον δ. ἐφιάλτης τοῦ νιζάμη καὶ τοῦ κόκκινου φεσιοῦ.

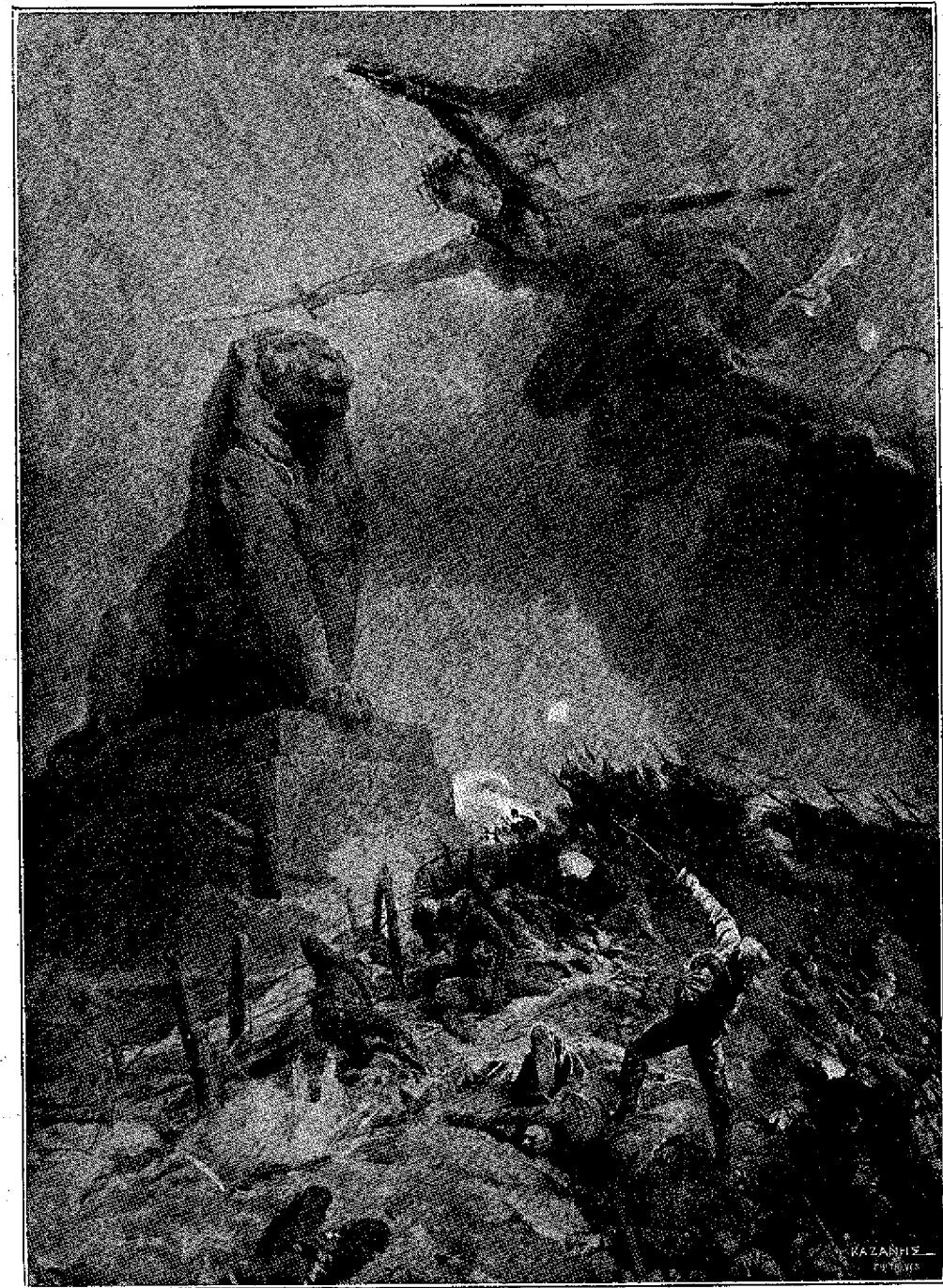
Καὶ ἡ ἐργασία του ἔξηκολούθησεν. ἥσυχος κάμποσους μῆνας, ἔως δτου μίαν ἡμέραν δύο χωροφύλακες τὸν ἐκατέβασαν ἀπὸ τὸ ἀμάξι, τοῦ ἔδειξαν ἐν ἔνταλμα συλλήψεως καὶ τὸν ἐμπαράρισαν μὲ τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιον διὰ τὸν Πειραιά.

Εἰς τὴν μέθην τῆς ἐλευθερίας εἶχε λησμονήση δτι ἀλλότε ὑπῆρχεν ἔνοχος ἀπέναντι τῆς θεᾶς αὐτῆς ποὺ ἐλάτερε τώρα, δτι ἡμάρτησε ἐνώπιον τῆς, καὶ δτι τώρα, δσα χρόνια καὶ δν εἶχαν περάσῃ ἔπειτε νὰ δώσῃ λόγον δι' δ.τι ἔκαμε.

Δὲν ἔξερε πῶς, ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του εἶχε διζωθῇ ἡ ίδια, δτι ἀκοιβῶς ἐπειδὴ ἐπέρασαν τόσα χρόνια, ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸν ἡσύχου ἐργατικῆς ζωῆς, ἔπειτα ἀπὸ ἓνα τέτοιον πόλεμον, δλα ἐσκεπτίζοντο ἀπὸ κάποιον πέπλον λήθης, τὸν δοποῖον δὲν θὰ ἐσκέπτετο νὰ σηκώσῃ κανεῖς... "Ἐρθασ δμως ἔνας καλοθελητής ἢ ἔνας μοχθηρός καὶ τὸ πρόδοτικὸν νανούρισμα διεκόπη.

* *

Τώρα μέσα εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, τὸ δοποῖον μὲ κάθε γύρισμα τῆς ἔλικος, ἀσπλαχνὸν δπως ἡ τιμωρία, τὸν ἔφερον κοντίτερα εἰς τὸ κοιτήριον μὲ τὸ κεφάλι σκυλιμένον εἰς τὰ γόνατα σᾶν σφράγιον προωρισμένον διὰ θισίαν, ἀφήνετο εἰς

Ο ΒΕΛΓΙΚΟΣ ΛΕΩΝ

"Ο πόλεμος, δ. δποῖος ουντάρασσει τὸν κόσμον ἔχει πιεσθεῖ τοὺς καλάμους τῶν ποιητῶν καὶ τοὺς χρωστήρας τῶν ζωγράφων. Αἱ σήλαι τὸν ἔνον περισσικόν τύπου εἶναι καθημέραν πλήρεις εἰλιόνων, δρόμων καὶ ποιήσεων δημοσιεύομεν μίαν ποιητικοτάτης ἐμπτεύσεως εἰκόνα τῆς Γαλλικῆς Εἰνοπορφρημένης, δ. ἐποιαθυμούμενος τὴν διπλήν αὐτότατον, τὴν διπλήν εἴδην δ. γερμανικὸς δύος εἰς τὰ Βελγικά σύνορα.

Χάροι! .. δόλοι εξήτουν χάροι!

—*Άθωσ! .. ήλαλάζε τὸ ἀκροατῆριον.*

Οἱ ζνοδοὶ ἀμέσως τότε ἀπεσύροντο καὶ μετ' ὀλίγον εξέδιδον ὁμοφώνως τὴν ἐτυμηγορίαν των, διὰ τῆς ὅποιας ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύσσετο ἄθως παμψηρεῖ.

Τὸ πλῆθος τότε φρικιδῶν, τρέμον, οἰστρηλατούμενον ἀπὸ τὸν ιραδασμὸν τῶν νεύρων του, ἐσήκωσε τὸν θόλον τοῦ δικαστηρίου μὲ μίαν βαθυδόνητον συντονισμένην ζητωκρασιγήν...

Καὶ ἐνῷ ὁ ταπεινὸς ἥρως ἔπειρε μὲ πνιγμένα ἀναφυλλῆτα εἰς τὰ πόδια τοῦ δεσπότη του ἀγκαλιάζων μὲ δακρυσμένα φιλιὰ τὸ μαῦρον φάσον, δλον τὸ πλῆθος ὁρμοῦσε, ὡς ἔνας ἄν-

θρωπός, ἀσυγκράτητον νὰ φιλήσῃ καὶ αὐτό, νὰ εὐχαριστήσῃ, γὰ λατρεύσῃ τὸ ρυτιδωμένον ἐκεῖνο χέρι, τὸ ὅποιον ἡξενρε τόσον καλὰ νὰ προτάσσεται διὰ τὸ ποίμνιον του, δπως διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρόδα του.

Καὶ διαν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον ὁ ἴεράρχης ἔχων εἰς τὸ πλάγιο τον τὸν προστατευόμενόν του, διέσχιζε τὸ πλῆθος, εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ δικαστηρίου, ἔνας χείμαρρος φρενητιῶντος κόσμου, ὀλόκληρος σχεδὸν ἡ πόλις, τὸν συνώδευεν ἐν ἀποθέωσει μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου, μὲ τὸ ὅποιον θὰ ἔφευγε πάλιν χωρὶς ἀργοπορίαν, διὰ τὸν τόπον τῆς πάλης, δπου τοὺς ἐκάλει ἡ συνέχεια τοῦ ἀγῶνος των.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ

ΤΑ ΒΙΟΛΙΑ

—*N^o ἀρθοῦν βιολιά! ..*

—*Ἄς πάρη νὰ τοὺς ζητήσῃ
στῆς διπλανῆς ταβέρνας τὴν αὖλη! ..*

—*Γιὰ νὰ ὑπορῷ πανένας νὰ μεθόνη
κάθε ποτῆρι, θέλει καὶ βιολί.*

*

—*Απὸ τὴν μιὰ παρέα πᾶν^τ στὴν ἄλλη,
παλῆροι σκοποί, παλῆρες φωνὲς — δλα παλῆρα
καὶ σκύβοντο πουρασμένο τὸ κεφάλι
πάνω στὰ δύο τοὺς γέρωνα βιολιά.*

*Παλῆροι σκοποί. Ποιὸς ἔξερε τὶ μιλοῦνε
ποιὸς ἔξερε πόσα κρύβοντο μυσικά.*

*Όνειρατα ποῦ φύγαν καὶ πνιοῦντε
ἀγάπες ποῦ περάσαν βιαστικά ...*

*

*Ποιὸς ξέρει πόσα κρύβοντε μυστήρια
οἱ γέροι ποῦ ξενρθήκανε λευκοὶ
μέσον τὸ μεθόνη, μέσα στὰ ποτήρια
καὶ σιγοκλατῶ τὰ γιάτα τους ἐκεῖ ...*

Π. ΑΤΥΧΟΣ

ΩΙ ΔΗ

1

Ἐπρόβανες στὸ δρόμο σὰν Ἀνάστασι,
μεσ' τὴ βοὴ τοῦ πλήθους καὶ τὴ ζάλη,
ἀγέρωχη κι' ὡραία σὰν ἀποκάλυψι
μὲ ἀνυψωμένο τὸ γλυπτὸ κεφάλι.

Κι' ἔνας όυθμὸς ζυβέρναγε τὸ σῶμά σου,
τὸ ἀναγλυπτό, ἀλαβάστρινό σου σῶμα,
καὶ κάποιες νότες ἔλεγα πῶς ξύπναγαν
καθὼς πατοῦσες ἀπαλὰ τὸ χῶμα.

Καὶ σὰν νὰ ἡξερα πολὺ πρωτήτερα
καὶ σ' εἶχα χάσει καὶ σὲ καρτεροῦσα,
σταμάτησα στὸ δρόμο καὶ σῶν μίλησα
ἐπιστατικός, σὰ νᾶσουν κάποια Μοῦσα.

Καὶ τώρα, διαν ἀκούω τὸ τραγοῦδι σου,
θυμᾶμαι ἔνα σκοπὸ λησμονημένο,
ποῦ πέθανεν ἐντός μου καὶ ποῦ μάταια
θαρρῶ πῶς σὰν σ' ἀκούω τὸν ἀνασταίγω.

2

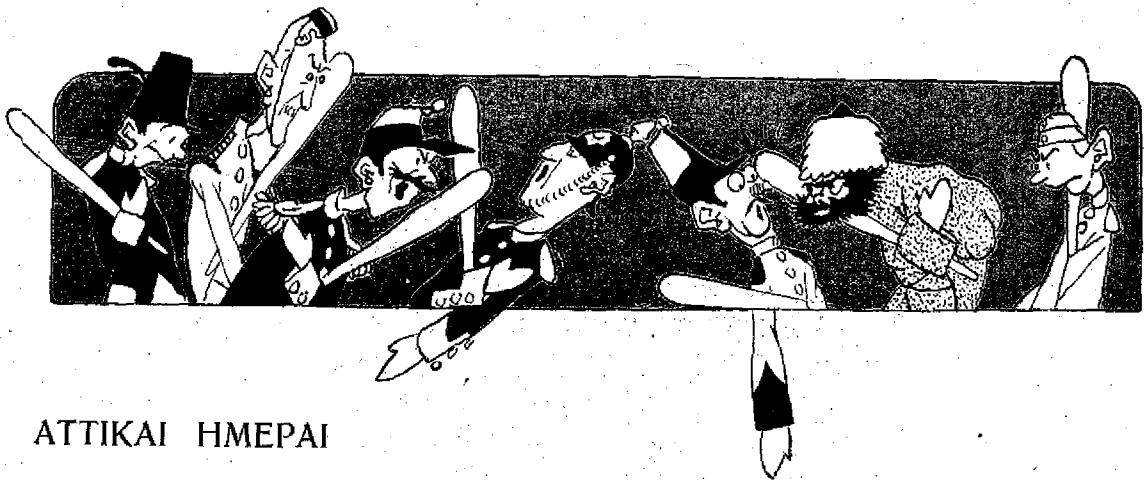
Ἀτσίγγανος ἔγὼ καὶ ἔσυ 'Ατσιγγάνα,
τὸ τσαντῆρι νὰ στήναμε στὸ φῶς...
μακριὰ ἀπ' τὴ χλαλοὴ κι' ἀπὸ τὴν πόλι
ὅ πόθος πλάσμα, τ' ὄνειρο όυθμός.

Νὰ ὁδᾶῃ τὸ μελαφό σου χρῶμα
στῆς ἔξοχῆς τ' ἀγέροι, στὴν οὐγή,
νὰ φιλῶ τὸ τραγοῦδι σου στὸ στόμα,
καρτερῶντας τὸν ἥλιο γιὰ νὰ βγῆ.

· · · · ·
Ἀτσίγγανος ἔγὼ κι' ἔσυ 'Ατσιγγάνα—
ὄνειρα! μέσον στὸ πλήθος, στὴ ζωή,
μεσ' τὸ σπίτι, στὸ δρόμο, στὸ σαλόγι,
μεσ' τὴν πάλη καὶ μεσ' τὴν ἥδονή.

Σ' ἔνα πιάνο ποντὰ καὶ σὲ μιὰ σόμπα,
στὰ πούπουλα καὶ στὰ μεταξωτά,
ἔνα δωλός ποῦ κουρντισμένο τρέχει,
ἔνα δωλός ποῦ ξάφνον σταματᾶ...

ΡΩΜΕΩΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

ATTIKAI HMEPAI

MEΤΑ τας πρώτας του νίκαις δι γερμανικός στρατός ήρχισε νά ύποχωδή διαρκώδες. Και τόσον είνε φαινόταν ισχυρά η όρμη τῶν συμμάχων, ώστε συχνά ο χδές νικηφόρος στρατός ύποχωρεῖ ἐν ἀταξίᾳ και πανικῷ. Κατόπιν τῶν γεγονότων τούτων πιστεύεται ότι τὸ Γερμανικὸν Κράτος θὰ ἀλλάξῃ σύνομα: θὰ λέγεται Γερ - πανικόν.

*

MEΘ' δια αὐτὰ καὶ παρ' ὅλην τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπελπισίαν ἐλπίζεται ότι ὅταν δι Γερμανικὸς στρατός φθάσει εἰς τὴν μεθόριον γραμμήν θὰ εἴη τρόπον νά συνταχθῇ καὶ τὰ πολεμήσῃ. Ἀν τὸ κατορθώσῃ, πουρακαλοῦμεν θερμῶς νά στελλῃ τὴν συνταγῆν τῆς συντάξεως καὶ εἰς τὰ ἀρθρα τοῦ «Ἐθνους». Διεύθυνσις:

«Ἄρχοντος Ἐθνους
Ονομαστικήν Ἀπόλυτον
Αθήνας.

*

ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ δύμιλαι:

— Οἱ Γάλλοι προχωροῦν διαρκῶς. Δὲν τὸ βρίσκεται ἀντεθνικόν;
— Γιατί;
— Διότι ἐνῷ είνε Γάλλοι, κάμνουν... Πρόσω.

*

TO φλέγον ξήτημα τῶν ἡμερῶν είνε η ἐνδεχομένη ἀνάμειξης τῆς Τευχίας εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Εἰς πρώτην ἔνδειξιν φιλοπολέμουν τάσεων οἱ Νεότουρκοι ἔκλεισαν τὰ Δαρδανέλια καὶ ἀπηγόρευσαν τὸν εἰσπλούν εἰς πᾶσαν ξένην σημαίαν. Ή «Σημαία» τοῦ Φωτιάδους θεωρήσασα τὸ μέτρον προσβλητικὸν ἐξεδόθη δύο φοράς δικτασέλιδος καὶ ηὐτοκόνησεν.

TO MYSΤIKO

Τὰ δυό σου χείλη ἐφίλησα—ψηλά ἔχω τὸ κεφάλι καὶ περπατῶ περίφανος καὶ τόσο σ' ἀγαπῶ ποὺ ἔτσι τὴν ἀγάπη μου γιά νά τὴν μάθουν κι' ἄλλοι σ' ὅλον τὸν κόσμο μοιφέται, κυρά μου, νά τὸ εἶπω.

*

Τὰ δυό σου χείλη ἐφίλησα. Μὲ τρέλλα καὶ μὲ πόθο τοὺς πῆρα κατακόκκινο τὸ πρότο μυστικό. μ' οὕπες νά τώχωμε πρωφόρ μά ἔτσι, κυρά μου, νοιάθω πᾶς μοῦ ξητάς τ' ἀδύνατα καὶ... κάπου θὰ τὸ πῶ.

Η ΦΥΓΗ ΤΟΥ ΧΩΡΗΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΡΩΣΤΙΛΔΕΙΟΥ

Δράμα: χωρίς... εισπράξεις.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

1870 - 1914

Ο ένεστις πόλεμος απόδεικνει ἀπαξ ἔτι ἀληθὲς τὸ πεζόταντον ἀπόφρεγμα, δι τὴν ἀνθρωπότης διέρχεται τὸν καρδὸν τῆς ἀντιγράφουσα τὰς ἀρχαιοτέρας μωρίας τῆς. Ἡ Γερμανία ἐπανέλαβεν δλα τὰ σφάλματα τῆς Γαλλίας τοῦ 1870, πλὴν ἐνός: τῆς Ἑλλείφεως πάσης στρατιωτικῆς παρασκευῆς. Ἀλλ' ἡ κολοσσαία πολεμική δύναμις, ἣν ἀπεταμένει, δὲν θὰ τὴν σφῆτης τελικῆς καταστροφῆς, διότι δταν ἡ ἀφετηρία τοῦ ἀγῶνος εἶναι ἡ πλάνη, ἡ δύναμις δὲν χρησιμεύει. Ἡ διὰ νὰ καταστήῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς μοιραίας ἡ πτητικής τραγικωτερα. Ἡ Γερμανική «ὑπεροργάνωσις» δὲ ἔχῃ οὐσιαστικῶς τὰς αὐτὰς συνεπειάς, δις εἰχει κατά τὸ 70 ἡ Γαλλικὴ ἔλλειψις δραγανώσεως.

**

Ἡ Γαλλία κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ «φοβεροῦ» ἑτούς δὲν ἦτο τόσον μεμονωμένη, δσον κοινῶς ὑποτίθεται. Ἡ Δανία μηνίουσα διὰ τὴν «πειρατείαν» τοῦ Σλέβιγ-Ολστάιν, ἐπόθει διαικοῶς συμμαχικὴν μετ' αὐτῆς συνεννόησιν ἀποτελλασα πρός τοῦ καὶ τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτῶν ὑπουργόν της εἰς τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσαν. Τὸ Ιταλικὸν ὑπουργεῖον τῆς «consorteria» διέκειτο ἐπίσης εἰμενέστατα πρός συμμαχίαν μετὰ τοῦ Ναπολέοντος. Προδυνοτέρα ἔτι διὰ παρομοίαν συνεννόησιν ἦτο ἡ Ανστρία καὶ ὁ πρωθυπουργός της Beust. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Βιέννης ἀγανακτοῦσα, διότι ὁ Βίσμαρκ προέτεινεν εἰς τὸ Ράισταγ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ M. Λουκάτου τῆς Βάδης εἰς τὴν δμοσπονδίαν τοῦ Βερρᾶ, προέτεινεν εἰς τὴν Γαλλίαν τὴν συμμαχίαν της καὶ ἀπέστειλεν εἰς Παρισίους τὸν Ἀρχιδούκα Ἀλβέρτον, δπως ἐκπονήσῃ σχέδιον κοινῆς κατὰ τῆς Πρωσίας ἐπιθέσεως μετὰ τοῦ Αντοκράτορος. Ὁ ἡγεμονικὸς ἀπεσταλμένος προέτεινεν δπως ὁ Γαλλικὸς στρατὸς εἰσβάλῃ εἰς τὴν νότιον Γερμανίαν, ἐνῷ ἡ Ανστρία καὶ ἡ Ιταλία θὰ ἐβάδιξιν κατὰ τῆς Πρωσίας διὰ τῆς Βαυαρικῆς δδοῦ. Διατί αἱ διαπρογματεύσεις αὗται παρέμειναν ἀκαρποῖ; Ἡ ἀπάντησις δὲν θὰ εἴχε θέσιν εἰς τὴν στήλην ταύτην σήμερον. Ἀποτελοῦσα μέρος τῶν διλιγότερον ἐρευνηθεισῶν σελίδων τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας, δλα μᾶς ἀπασχολήσῃ ἵσως ἄλλοτε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δΝαπολέων εὑρέθη μόνος ἀπέναντι τοῦ Μόλτκε καὶ ἡ Δευτέρα Αντοκρατορία κατέρρευσε τραγικῶς εἰς τὸ Σεδάν...

ρικὸν «Consortium». Τεράστια κτίρια ἀνήγειροντο ὑπὸ Γερμανῶν εἰς τὰς ἐπικαιροτέρας θέσεις τοῦ μεγάλου Βελγικοῦ λιμένος, ἅτινα ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἥδυναντο νὰ χρησιμοποιηθῶσι καλλιστα καὶ ὡς φρούρια. Ἡ γερμανικὴ ἐλαλεῖτο παντοῦ. Ἡ γερμανικὴ «εἰσβολὴ» ἐπεξετίνετο τόσον θριαμβευτικὴ, ὡστε ἐλέχθη δτι δπως ἡ Ἀμβέρσα ἀποκτήσῃ Γερμανικὴν Δημαρχίαν, ἥρκει νὰ ἐκλέξῃ Γερμανὸν Δημαρχόν. Οἱ πλεῖστοι τῶν δημοτικῶν συμβούλων, ἥσαν ἡ Γερμανοὶ ἡ Γερμανίζοντες.

Ἡ βραδεῖα αὕτη καὶ εἰρηνικὴ, ἀλλ' ὑπόπτος ἐπικράτησις, προεκάλει βαθείας ἀνησυχίας ἐκεῖθεν τῆς Μάγκης, δις ὑπέτρεψεν ἡ ἀχαλίνωτος καὶ δυσανάλογος πρὸς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Γερμανίας αὐξησης τῶν ναυτικῶν τῆς δυνάμεων. Ὁ Νοπολέων εἰκὲ χαρακτηρίση τὴν Ἀμβέρσαν ὡς «πιστόλιον ἐστραμμένον» κατὰ τῆς καρδίας τῆς Ἀγγλίας, διότι ἡ γνωστὸν δτι ἡ Ιταλία, εἰς τὴν συμμαχικὴν πίστιν τῆς δποίας οὐδέποτε εἰχει ἐμπιστοσύνην τὸ Βερολίνον, ἦτο ἀδύνατον καὶ ἀν τὸ ἐπεδύμει νὰ τεχθῇ εἰς τὸ πλευρὸν τῶν συμμάχων τῆς ἐκδέτουσα τοὺς λιμένας καὶ τοὺς ναυτασθμοὺς τῆς εἰς Ἀγγλικὴν ἐπίθεσιν. Ἡ Γερμανικὴ διπλωματία οὐχι μόνον εἰς οὐδὲν προέβη δπως ἐξασφαλίσῃ διὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας τὴν Ἀγγλικὴν ἀποχὴν μετὰ τῆς Ιταλικῆς πίστεως, ἀλλ' ἐπράξει τὸ πᾶν δπως καταβιβάσῃ εἰς τὴν κοινίστραν τὴν φοβεράν ὑπονομεύτριαν τοῦ Ναπολέοντος, εἰς τὸ πλευρὸν τῶν δυο ἀλλων Δυνάμεων τῆς Τούπλης Συνεννοήσεως. Ἐξ ὅλων τῶν μέσων, ἅτινα ἥδυναντο νὰ προκαλέσωσι τὴν Ἀγγλικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸ ἀσφαλέστερον ἦτο ἡ παραβίασις Βελγικῆς οὐδετερότητος. Ὁσάκις ἐθίμητη τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ τοῦ Βεργάρδε καὶ τῶν ἀλλων στρατιωτικῶν τῆς Γερμανίας συγγραφέων, ἡ κοινὴ γνώμη τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου ἐξηγέρθη κατὰ τὸν ἐνδεχομένου ἀνένδοτος. Οἱ Ἀγγλοι ἥσαν βέβαιοι, δτι αἱ στρατιαὶ τοῦ Γουλιέλμου B' καταλαμβάνουσαι τὴν Βελγικὴν γῆν δὲν θὰ ἐξήρχοντο πλέον ἐξ αὐτῆς. Τὴν ὑπόνοιαν καθίστα βάσιμον ἡ συστηματικὴ ἐργασία, ἥτις διεῖχετο ἐν Ἀμβέρσῃ ἀπὸ πολλοῦ. Ἀπὸ ἐτῶν ἡ Γερμανικὴ ἐν αὐτῇ διεσδύσις, ἥτο ἀκάθετος. Τὸ μέγα ἐμπόριον περιήχετο βραδέως εἰς χειράς της. Αἱ μεγάλαι βιομηχανίαι ὀλίσθαινον δλίγον, ἐπίσης εἰς χειράς Γερμανικάς. Αἱ διεθνεῖς Βελγικαὶ ἀπομολοκαὶ γραμμαὶ ἐξεγερμανίζοντο. Ἡ Ἀμβούργειος «Aegea», ἡς ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῇ ἐχκάτως ἡ σημαία καὶ εἰς τοὺς λιμένας μας μὲ στόλον δο δλων σκαφῶν, οὐδὲν δλλο ἦτο ἡ ἐκγερμάνισις Ισχυροῦ Βελγικοῦ ἐφοπλιστικοῦ οἰκου, ὃν ἐξηγόρασε τὸ Γερμανικὸν Αντοκρατο-

ἄληλεγγύη των δὲν ἔχωρει πέραν ἀπλῆς διπλωματικῆς ὑποστηριζεως.

Τὰ πολλαπλὰ ταῦτα αὕτια ἐπεισαν τὴν Γερμανίαν δτι ἡ Ἀγγλία θὰ παρίστατο ἀπανθῆς μάρτυς τῆς συγκρούσεως. Εἰσέβαλεν εἰς τὸ Βέλγιον. Ἀλλὰ τὸ πραξικόπημα ἔχηγειρε τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, ὃσει ἡ εἰσβολὴ νὰ διείχηγετο εἰς Βρετανικὸν ἔδαφος. Μήπως δ λόρδος Ρόμπερ δὲν διεκήρυξε πρό τινων ἐτῶν, δτι κατάληψις τοῦ Βελγίου θὰ ἦτο δ πρόδογος ἐχθρικῆς εἰς Ἀγγλίαν ἀποβάσεως; Καὶ εἰδομεν τότε τὸ φαινόμενον λαοῦ, δστις ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐλησμόνησε τὰς ἐσωτερικὰς διαιρέσεις, τὰ πάθη, τὰς προκαταλήψεις του, δπως ἀποκρούσῃ τὸν ἐσωτερικὸν κίνδυνον. Ὡς εἰπεν δ λόρδος Μιλέν Λουβλίνον, ἡ «Ἀγγλία ἐφειλεν ἀνδριάντα εἰς τὸν Καΐζερ, ἀποκαταστήσαντα διὰ τῆς κυνικῆς προκλήσεως του ἀδιάσπαστον τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Βασίλειον ἐνότητα.» Καὶ ἡ Ἀλβιών κατῆλθεν ἀποφασιστικὴ καὶ πάνοπλος εἰς τὸν πόλεμον ὑπὸ τὴν πρόφασιν τῆς τιμωρίας τῆς Γερμανικῆς πρὸς τὸ Βέλγιον παρασπονδήσεως, ἐνῷ οὐσιαστικῶς τὸ ἔπραττε χάριν τῆς ίδιας αὐτοσυγκρήσεως. Οἱ Ἀγγλοσάξωνες αἰσθάνονται τοσοῦτον τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρετῆς, ὡστε ἐν ἐλεύθερηι τῆς ούσιας της δὲν διστάζουσι νὰ ἀρεσθῶσιν εἰς τὰ ἐσωτερικά τῆς προσχήματα.

**

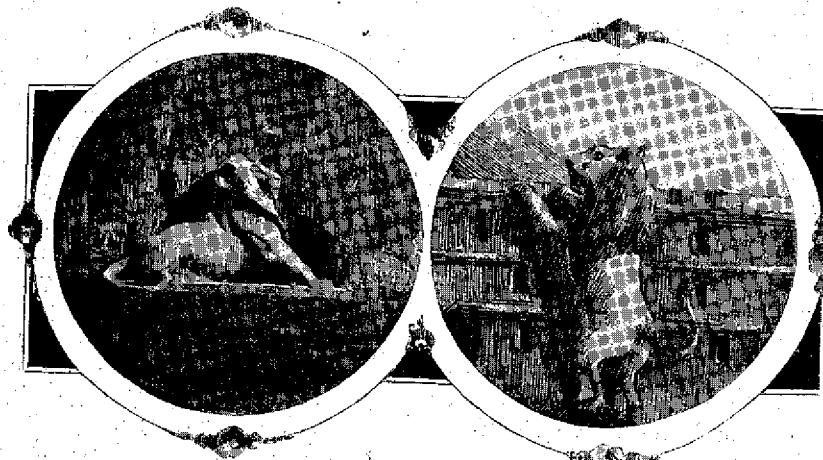
Ἐπ' Ἀπὸ τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης ἡ θέσις τῆς Γερμανίας ἀπέβη δυοχερής. Ἡ ἦτα της ἦτο ἀναπόφευκτος ἐνεκο τῆς καταπληκτικῆς εἰς τοῦ Αγγλικάς προτείνεται τὸν ἀγνωστος τῆς ιντερέτης τοῦ Αγγλικής ηδύτης Συγγενής ηδύτης της Καΐζερ, ἀποβάσεως του, διαφιλήθητης τῆς Αγγλίας, μετεβλήθη εἰς ἀληθῆ «Suggestion» καταδιώξεως. Γάλλος δημοσιογράφος ἐπικεφανεὶς τὴν Ἀγγλίαν πέρυσιν, ἀφηγεῖται δτι δσάκις ὑπὲρ τὰς Ἀγγλικὰς πόλεις ἐπεφαίνετο ἀερόπλανον ἡ ἀερόπλοιον, πάντες ἡρώτων μετ' ἀγωνίας μὴ ἦτο Γερμανικά. Ἡ ψυχολογικὴ αὕτη καταστασις τῆς Ἀγγλικῆς κοινῆς γνώμης δὲν ἦτο ἀγνωστος εἰς τὴν Γερμανικὴν πρωτεύουσαν. Ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ τόσον τυφλὴ πεποίθησις δτι ἡ Ἀγγλία ἦτο ἀνίκανος νὰ κινηθῇ ἐνεκα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς σπαραγμοῦ, αἱ ἐκδέσεις τοῦ Γερμανοῦ πρεσβευτοῦ πρόγκηπος Αἰχνόβοσκη παρίστων τόσον βέβαιον τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ὡστε δ Καΐζερ ἐνόμισεν δτι ἥδυνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς Βρετανικῆς οὐδετερότητος, καὶ μεδ' οἰονδήποτε πραξικόπημα μὴ θίγον ἀπ' εὐθείας τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον.

Τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην αὐταπάτην ὑπέθαλψαν καὶ ἀλλα αὕτια. Ο Γουλιέλμος δ B', δστις ἐπεδίωκεν ἀπὸ πολλοῦ στενήν προσέγγισιν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, ἐγνώριζεν δτι ἐφειλεν ἐν αὐτῇ τόσον τυφλὴ πεποίθησις δτι ἡ Ἀγγλία ἦτο διατάσσαντα τῆς Γαλλίαν καὶ στρατὸς καὶ οἱ στρατηγοὶ δὲν ἐγνώριζον ἡ μόνον τὸν ἀποκιακὸν πόλεμον μαχόμενον ἀνευ προδιαγεγραμμένου σκεδίου, ἀνευ συστήματος, ἀνευ συνδέσμων, ἀνευ ἀνιχνευτῶν, ἀνευ πολλάκις σκοπῶν, ἀνευ τοπογραφικῆς γνώσεως τοῦ ἐδάφους, ἀνευ νοσοκομειακῆς δργανώσεως, ἀνευ χαρτῶν. Ὁ πόλεμος ἐκείνος ἦτο διγκρουσις τοῦ πρώτου μεγάλου στρατοῦ, κατὰ τὴν νεωτέραν, τὴν ἐπιστημονικὴν ἐννοιαν τῆς λέξεως, πρὸς δόμον τοῦ Βεργάρδου. Τοεβέλναν καὶ ἀλλων ὑπουργῶν, ἔγνωριζεν ἐκ τῶν είλικρινῶν ἐξηγήσεων, εἰς δς δ τὸν Αγγλος ἐπὶ τῶν Εξωτερικῶν ὑπουργῶν προέβη ἐπανειλημένως πρὸς τὸν πρίγκηπα Λιχνόβοσκη, δτι οὐδεμία θετικὴ ὑπόχρεώσις συνδέει τὴν Ἀγγλίαν πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ δτι ἡ

ειαρχίαν κατά θάλασσαν ἔξησφάλιζον καὶ διὰ τὴν παράβασιν τῆς χερσαίας πάλης ἀνεξάντητα ἀποθέματα ἀνδρῶν. Καὶ μετὰ δίμηνον πάλην ἡ νπόκυνψ τοῦ Γερμανισμοῦ εἶναι τρόδηλος. Ἡ Αὐστρία συνετρίβη καὶ ἡ Γερμανία ἀντέχει ἔτι μόνον διὰ τὸν θαύματος τῆς σιδηρᾶς τῆς δργανώσεως. Καὶ ἡ φοβερὰ σύρραξις τόσον παραδόξος διὰ τῆς ἐκκολάψεως της τελενεὶς πρὸς ἀποτελέσματα τελείως ἀντίθετα πρὸς τὰς ἀνάγκας, αἵτινες τὴν ὑπηγόρευσαν. Ἡ πρώτη ἀφετηρία τῆς ὑπῆρξεν ἐν Σλαβικὸν πολιτικὸν ἔγκλημα, ὅπερ ἐστούχεις τὸν ζωὴν εἰς τὸν μόνον φιλόσοφον ἡγεμόνα τοῦ Γερμανισμοῦ. Διότι δὲ ἐν Σεραγέβῳ δολοφονηθεῖς Αὐστριακὸς Διάδοχος ἥτο εἴλικρινής φίλος τῶν Σλαβικῶν τῆς Μοναρχίας μειονοφηφιδῶν. Σύζυγος Σλάβας, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὁποίας ἐπλήγη σκληρότατα ἡ ἀλαζονικὴ εὐαισθησία του, αἰσθανόμενος φλογερὸν μῆσος κατὰ τὸν Οὐγγρῶν ἔνεκα τῶν χωριστιῶν των τάσεων καὶ τῶν πρὸς αὗτῶν περιφρονήσεων, μισῶν τοὺς Γερμανούς, οἵτινες ἐπεβούλευοντο τὴν ὑπάρξιν τῆς Αὐστρίας, καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας, οἵτινες, κύριοι τοῦ τύπου, ὅδενδες ἐφείσθισαν προτηλακισμοῦ κατ' αὐτοῦ, διέβλεπε τὴν σωτηρίαν τῆς Αὐτοκρατορίας μόνον εἰς τὴν στραγήν τῶν Σλαβικῶν τῆς πληθυσμῶν. «Ἡ εὐτυχεστέρα ἡμέρα τοῦ βίου μου, ἔλεγεν εἰς τὸν ἐπιφανῆ Γάλλον κληρικὸν Λεμπτλὰν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του, θὰ εἶναι ἐκείνη, καθ' ἥν ὁ ἀποκαταστήσω εἰς τὴν Μοναρχίαν τὴν ἀπόλυτον φιλετικὴν καὶ

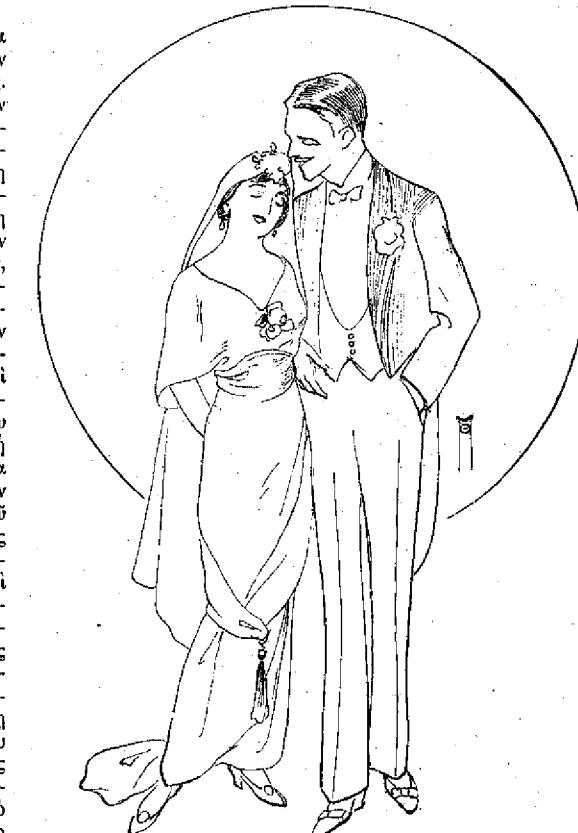
πολιτικὴν ἴσοτητα.» Τὸ ἄμεσον πρόσχημα τῆς ὡρίεως ὑπῆρξεν δὲ θάνατος τοῦ φιλοσολάβον τούτου ἡγεμονίδου, ὑποκύπτοντος εἰς κεῖσα Σλαβικὴν. Ἀλλ' ἐνῷ τὸ πρόσχημα τοῦτο ἔχοντι μοτοτηθῆ ὑπὸ τῶν δύο Γερμανικῶν Δυνάμεων πρὸς κατασύντριψιν τοῦ Σλαβισμοῦ, διὰ σειρᾶς πολιτικῶν σφαλμάτων, καταλήγει εἰς ἀποθεωτικὸν δι' αὐτὸν θρίαμβον. Ἀποδεικνύεται οὖτος καὶ πάλιν, διτὶ ἡ νίκη δὲν εἶναι μόνον τὸ μονομερὲς ἔργον τελείου στρατοῦ, ἀλλὰ τῆς ἐναρμονίου ἐντάσεως ὅλων τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν παραγόντων τῶν μαχομένων λαῶν. Οἱ Γερμανοί ἦν πάντων τούτων δὲν εἶχον ἡ μόνον τὸν στρατόν. Ὁ ἀγών των δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολεσθεὶς. Ποῖαν θὰ εἶναι τὰ συνέπεια τῆς ἡττῆς των; Λέν τὸ ἔξετάσω τὰς πολιτικὰς συνεπείας της, ὃν ἡ προδίκασις εἶναι πρόωρος. Ἀλλ' ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως ἡ περίοδος, ἡτις ἥρξατο διὰ τῆς Γερμανικῆς νίκης τοῦ 1870 καὶ ἥν ἡ ιστορία ἀποκαλεῖ «περίοδον τῆς Γερμανικῆς ἐπικρατήσεως καὶ τῆς ἐνόπιον εἰρήνης», ηλείει διὰ προσφανοῦς ἀντιστρατιωτικῆς ἀντιδράσεως. Τὴν ἐπαύριον τοῦ 1870 πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη ἀπεδέχθησαν τὴν καθολικὴν στρατιωτικὴν θητείαν καὶ τὴν στρατιωτικὴν δργάνωσιν. Ἡ γλῶσσα τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου προαγγέλλει, διτὸ 1914 θὰ καταστῇ ὁ τάφος τοῦ σκαιοῦ μιλιταρισμοῦ, δοτὶς ὑπῆρξεν τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα τοῦ 1870 καὶ τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς τεσσαροκονταετίας, ἡτις ἐπηκολούθησεν.

POLITICUS

Οἱ λέων τοῦ Μπέλφρο, μητημένον τὸ ὄποιον ἐστησε μετὰ τὸ 1870 ἡ Γαλλικὴ εὐγγρωστὴν ἐξ τοὺς ὑπερασπιστὰς του. Τῷρα κυκλοφοροῦν σὺς τὴν Γαλλίαν μητιάδες εἰπόντων καὶ δελταρίον, τὰ ὄποια παριστοῦν τὸν πολοσσὸν λέοντα ὅρθιον καὶ ἀπειλητικόν. Ἐναὶ ἀπὸ ἀπὸ τὰ ἔφθασεν εἰς τὰ γραφεῖα ἀθηναϊκῆς ἐφημεροδός ἡ δοιά εἰπενεις νὰ βεβαιώσῃ τοὺς ἀναγνώσατς της δι τὴν Κυβέρνησης τῆς Δημοκρατίας ἐστησεν ἥδη... ὅρθιον τὸν λέοντα τοῦ Μπέλφρο, ὃ δποῖος πρέπει νὰ σημειώθῃ ὅτι ἔχει 22 μέτρα μῆκος καὶ 11 ὅρος.

META ENA ETOΣ

Ο κύριος καὶ ἡ κυρία Παπαδοπούλου ἔχουν συζευχθῆ πρὸ δὲν ἔτος. Αὐτὸς νέος ἀπὸ καλῆν οἰκογένειαν, μεσίτης ἀλλοτε εἰς τὸ χρηματιστήριον, σπαταλῶν τὰ κέρδη τῆς ἡμέρας ἵεις διασκέδασιν τῆς νυκτός, αὐτὴ κόρη πλουσίου ἔμπορου καπνῶν ἀπὸ τὴν "Ανα Αἴγυπτον, ἀνατραφεῖσα εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Χάλ. Ἕγαπήθησαν εἰς ἓνα εὐεργετικὸν χορόν: ἥτο ἡ πρώτη νεανικὴ τῆς ἐμφάνισις, καὶ ἥτο τὸ πρῶτον διάλειμμα τῆς τρικυμιώδους τοῦ ζωῆς. Αμα πλημμυρισθῆ ἡ καρδιὰ ἀπὸ κούρασιν, ὅμα αἱ αἰσθήσεις ἀηδιάσουν τὴν ἀγοροπωλησίαν τοῦ ἔρωτος, ὅμα ὁ στόμαχος δηλητηριασθῆ ἀπὸ τὸ ἀλκοόλ καὶ αἱ πρῶται λευκαὶ τρίχες ἐμφανισθοῦν—τραγικός πρόλογος γήρατος—εἰς τὸν ὄρεῖοντα, ὁ νέος ἔπεφτει εἰς ἓνα Εὐεργετικὸν χορόν. Εἶναι πρόδημος τὸ νὰ γονωτεῖσῃ ἀντὸς καὶ αἱ πρῶται του λευκαὶ τρίχες ἐμπόδιος εἰς τὴν πλέον ἀθώαν φουστίσταν καὶ τὰ χεῖλη του, ἀπὸ τὰ δυτικά δὲν ἐφύγει ἀκόμη τοῦ κοκινάδι τῶν χειλέων τῆς χθεσινῆς τελευταίας γνωριμίας, ψελλίζουν δὲ, τις ἀπέμεινες θεμόδον ἀπὸ τόσῳ θερμῆν νεότητα.

Οἱ ἀφαρδόμενες ἔδωσαν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς Αθηναϊούς νὰ μλήσουν πολλά.

— Παντούεται; . . . δὲ Νίκος; ἀς τὸ καλό!

— Καὶ ἡ Μπέρτα;

— Τὴν ἀφίνει ἔβαρεθηκε. Παίρνει καὶ προΐκα.

— Πόσα;

— Τόσα.

Καὶ ἡ προίκα τῆς μελλονύμιφου ἔφθανε μυθολογικὰ ποσά. Αὐτὸς ἔνα βράδυ πρὸ τοῦ γάμου του συνεκάλεσε τοὺς φίλους του εἰς πένθιμον τελετήν. Ἐπύπωτε μικρά, κομφύτατα νεκρώσιμα καὶ τοὺς τὰ ἔστειλεν:

+

Τὴν ἀγαπημένην μου

ΝΕΟΤΗΤΑ

ἀποθνήσκουσαν σήμερον κηδεύω
αὐθημερόν, ὅρων 12 μ.μ. εἰς τὸ
Μπάρ τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου.

Μὲ μαρύους λαιμοδέτες, δὲνας κατόπιν τοῦ ἀλλού ενεργανόθησαν τὴν νύκτα οἱ φίλοι—καὶ κοντά εἰς τὰς τελευταίας μποτίλλιες τῆς σαμπάνιας ἐτάφη ἔνα δλό-

πληρον παρέλθον γλεντιοῦ, νεότητος, ἐφημέρων ἔρωτων μέσα εἰς τους δότοις ἐστροβιλίζοντο, ὃς σκαιαὶ τώρα λημονημέναι, γερμανίδες κατάλευκοι καὶ μελαχροίναι ἰταλίδες καὶ Βιεννέτες καὶ Κονιστίνες καὶ Σουζάνες καὶ Κρέτχεν.

Βράδνα ποὺ ἀρχίζαν καὶ τελειώναν μὲ φιλιὰ ποὺ σύνονταν τώρα [έτοιμα γλυκά, δλόξανθα] μαλλιά, περνάτε μπρόστις μου πεδαμένα... *

Ἐσιγοτραγουδούσεν δὲ Νίκος.

Τὸ πρωΐ, ἐνῷ ἡ φαληρικὴ ἀκρογιαλιά ἔχειντοσεν θαυμή, καὶ τὸ κύριο τῆς αὐγῆς ἔλεγε χίλια μυστικά μὲ τὰ πετράδια της, δὲ Κωστής, τὸ γκαρόνι τοῦ ζυμοπωλείου, ἐμβέζεν σπασμένα ποτηρία, κομματισμένα πιάτακαὶ μποτίλλιες ἀδειανές.

Η Νίνα τώρα εἶναι εἴκοσι δέν ἔτῶν δὲ Νίκος τριάντα πέντε. Αὐτή μια εῦμορφη, ψηλή, καλομορμένη γυναίκα μὲ καστανὰ μαλλιά, μὲ καστανά μάτια, αὐτὸς φραΐος ἀνθρωπος πάντοτε, μὲ θαυμάσια κατάλευκα χέρια τὰ δυτικά δὲν ἐφύγειν εἰς τοὺς περιποιητικὴν ἀγάπην, μὲ κάπτων κουφασμένα μάτια, μὲ περισσόστερα τώρα ἀστρα παλλά. — Ο Νίκος ἀπορεῖς ἀπὸ παιδί, ἔλεγε ἡ Νίνα εἰς τῆς φίλες της. Λέν εἶναι ἀλήθεια Νίκο; ..

Καλοκαίρι.

Απὸ τὸ ἀνοικτά παράθυρα τοῦ σπητηοῦ, μπαίνει ὅλη ἡ βίο τοῦ κόσμου τὸν δόποιον καταδιώκει ἡ ζέστη· τὰ τράμ κυκλοφοροῦν μὲ θόρυβον, τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων κυπρικὰ τὴν ἀσφαλτον, καὶ φαίνονται ἀπὸ τὸ μπαλκόνι εῦθυμα τὰ κοπάδια τοῦ λαοῦ ποὺ περγοῦν.

Η ΝΙΝΑ.—Ποὺ θὰ πάμε ἀπόψε;

Ο ΝΙΚΟΣ.—Θέλεις νὰ βγῆς;

Η ΝΙΝΑ.—Ξέρω κ' ἔγω, δπως θέλεις..

Ο ΝΙΚΟΣ.—Ἐγώ τι νὰ θέλω... δπως θέλεις ἐσύ. "Αν θέλης νὰ σὲ πάσιανω, δπως θέλεις θέλεις εἰς την πηγαίνων. Αὐτή ἡ καθημερινή ἀνάκρισης μὲ κουράζει. Καταντῷ γκρίνα ἀντιπόροιο.

Η ΝΙΝΑ (μὲ δάκρυα σχέδον εἰς τὰ μάτια) Μὰ καῦμενος Νίκο, ποὺς σὲ ἐπείραζε... κάθε βράδυ τὰ ίδια; Σὲ ψωτῶν δὲν θέλεις νὰ πάμε σὲ κανένα θέατρο, δπως νάναι νὰ περάσῃ νὰ βραδύνα. Στενοχωροῦμαι μέσα εἰς

τὸ στῆτι καλοκαῖδι καιρό. Δὲν πᾶμε νὰ πάρωμε καὶ τὸν Ἀντώνη μὲ τὴ Τζουλια; . . . τί λέσ πάμε;

(Ἡ Νίνα πλησίει τὸ κανοπὲ δόπου ὁ Νίκος ἔσπλακμένος καπνίζει τὸ στιγάδον του — φιλά κοντά μὲ ἐπιστόμιον, — ἔρχεται σὰν μικρὴ δευτερασμένη γάτα: θέλει νὰ τοῦ δῶσῃ τὰ χειλή της μέσα εἰς τὸ μικρὸν σύνεφον τοῦ κατοῦ πλησίαζει ἀκόμη καὶ καθεταί εἰς τὰ γόνατά του).

Ο ΝΙΚΟΣ.—Μοῦ καταστρέφεις τὸ παντελόνι!

(Εἰς μίαν στιγμὴν ἀδεξίας κινήσεως — αὐτὴν παίζει, αὐτὸς θέλει νὰ τὴν ἀπαθήσῃ, — τὸ μικρὸ φιλτζάνι ἀναπογνοῖται καὶ δικράνει πέφτει βραυτός καὶ γλυκὺς ἐπάνω εἰς τὰ λευκά του παπούτσια. Η Νίνα γίνεται ὄχρη ὡσάν νεκρό.

Η ΝΙΝΑ.—Μὲ συγχωρεῖς . . . δὲν τὸ ἥθελα.

Ο ΝΙΚΟΣ.—Σαχλαμάρες! Μοῦ κατέστρεψες τὰ παπούτσια! Δὲν εἶναι ποιά ζωὴ αὐτὴ μαζί σου... καταντᾶς κουραστική, βασανιστική, ἐνοχλητική, ἀνυπόφορη! Ο ἔγωμος σου δὲν ἔχει δρια. Οὔτε εἶναι καφέ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πιῇ μέσα στὸ στῆτι του. Θέλεις νὰ πιῆς τὸν καφέ σου, ὠρίστες ἡ κυρία σώνει καὶ καλά θέλει νὰ καθίσῃ στὰ γόνατά σου, σὰν νὰ πανδρευθή-

καμε χθές. Καὶ σ্লα αὐτά γιατί; . . . Γιὰ νὰ βγῆ ἔξω... (αὐτὴ ἡ ίδια τὸν ἔξαγριον). Νὰ μοῦ κάνεις τὴ χάρι νὰ μὲ ἔμφροτάνεσαι...

Η ΝΙΝΑ.—(ἀπὸ τὰ μάτιά της ἀργοκυλοῦν δύο μεγάλα, ήσυχα, δάκρυα). Δὲν θέλω νὰ βγοῦμε, ὅχι . . . νὰ μὴ βγοῦμε! Θέλω νὰ μὴ θυμάωνεις . . .

Ο Νίκος δμως ἔχει βγῆ ἀπὸ τὸ δωμάτιον, ἔχει περάσῃ τὸ κορινθό καὶ μεσά ἀπὸ τὴν κάμαρά του ἀκούεται ὁ θρόνος τῶν παπούτσιῶν του τὰ δοπιὰ βγάζει μὲ νεῦρα καὶ πετᾷ εἰς τὸ πάτωμα. Σὲ λίγο τὰ πάντα πίπτουν εἰς μίαν θλιβεράνη ἡσυχίαν. Μόνον ἡ Νίνα τὴν διακόπτει μὲ κρυφοὺς λυγμούς.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κυρία ὁ ὑπηρέτης ἔρωτῷ τί θὰ φωνίσῃ γ' αὐτὸν.

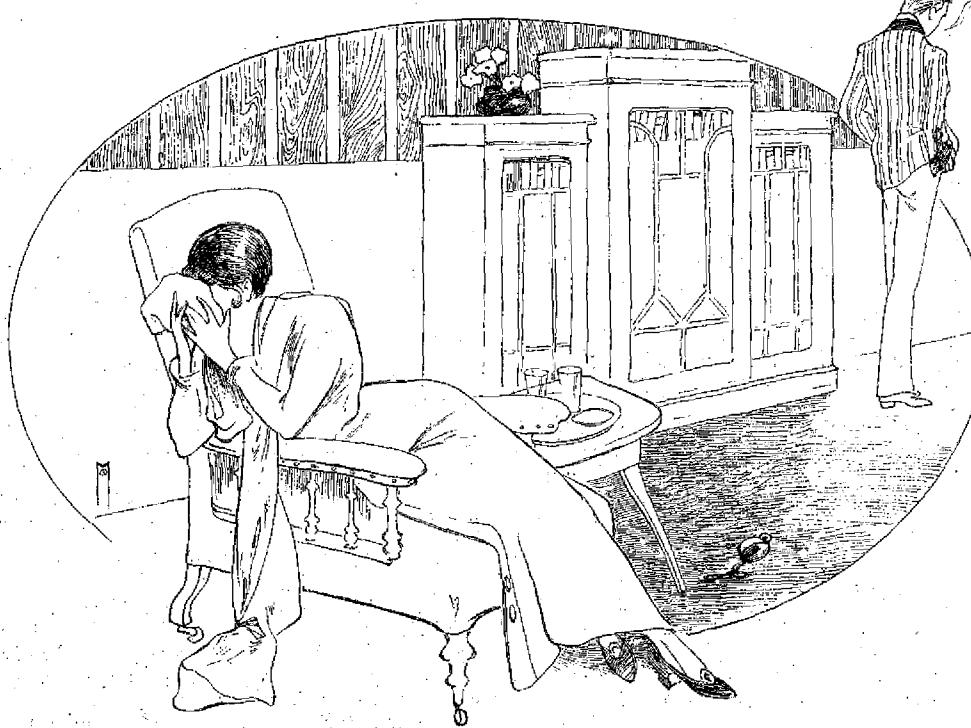
Η ΝΙΝΑ.—Γ' αὐτοί; . . . Νὰ πάρωμε ἓνα ψάρι, συναργίδα. . . Α, ὅχι, δὲν τὴν θέλει δὲ Κύριος. Πάρε ἓνα φιλέτο. . . (κινητομένη) Θαρρῶ πῶς τὸν πειράζει. Εἴρω κ' ἔγω; . . . Στάσου νὰ σύλλογισθῶ. "Ας πάρη ἓναν ἀστακό—ἔγω δὲν τὸν τρώω—ἀλλὰ δὲν πειράζει.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κλαίτε, Κυρία;

Η ΝΙΝΑ.—Μοῦ μητῆρε ἓνα καρβουνάκι στὰ μάτια...

"Ωρα ἔνδεκα παρὰ τέταρτον βράδυ. Ζέστη. Ιούλιος. Ο Νίκος δοχαλίζει.

ΙΩΑΝΝΑ

Σχέσια Π. Μαυροκόπειος.

Η δεκαπεντήμερος ἔκδοσις τῶν ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ, ἡ λόγῳ τῶν πολέμου περιορισθεῖσα εἰς μηταίων, θὰ συνεκμιθῇ ἐντὸς δλέγου.

Αἱ σημεριναὶ δινομαλίαι καὶ ἡ πιθανότης προσεκτάμης πλέον ἐλλείψεως κάρτου, ἀναγκάζουν τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ νὰ ἐπιμείνῃ,

πορεὰ τὴν διάδεσσιν της, εἰς τὴν ἐπί την καρδὸν μηταίων ἔκδοσιν.

“ΤΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,”

Σεπτεμβρίου 1914

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ ΣΟΥΡΗ

Οσοι συχράζουν σήμερον εἰς τὸν φιλόξενον οἶκον τοῦ Σουρῆ, δὲν δύνανται μὰ φαντασθῶσι τί ἡτο τὸ φιλολογικὸν σαλόνι τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ ποδὲ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἔτην, διε συνηθοῦντο δὲ κόσμος τῶν νεαρῶν φιλολόγων, οἵτινες τότε μόλις ἥρχιζον νὰ καθίστανται γνωστοὶ καὶ οἱ δρῦποι σήμερον ἀποτελοῦν τὴν φιλολογικὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ἐσπερίδες τοῦ Σουρῆ συνήθως παρετένοντο μέχρι βαθείας ρυπίσ, δὲν ἀπητεῖτο δὲ ἴδιαιτέρα διατύπωσις, διπος αὐληθῆ τις εἰς αὐτάς. Ὑπῆρχε τοιαύτη ἐλευθερία, ὥστε ἄνευ προηγουμένης ἀδείας ἥδύναντο οἱ φίλοι τῆς οἰκουμενίας νὰ παρουσιάζονται τοὺς φίλους των εἰς τὴν κυρίαν Σουρῆ, τοῦτο δὲ ἤρκει, διπος κατασταθῆ δὲ οὕτω παρουσιάδόμενος οἰκεῖος καὶ τακτικὸς ἐπισκέπτης τοῦ οἴκου, ἔνθα καὶ τὰς μακρὰς χειμερινὰς ρύπτας διηρχόμεθα λογοκοποῦντες καὶ παίζοντες μάους, ὅπερ τότε κατά ποώτον διεδίδετο εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ο Σουρῆς κατώκει κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
Πιραιωτῶν, ἦτις μετωνομάσθη κατόπιν ὁδὸς
Χαρούλαου Τριμούπη, ἡ οἰκία δέ, εἰς ḥν διέμενεν,
ἥν δὲν ἀπατῶμαι, ἀγῆκεν εἰς τὸν πρῷψαν Δήμαρ-
χον κ. Μεροκόφρον. Ἐτῇ τινά μετὰ ταῦτα κατώ-
κησεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς εὐρυχωρότερον
οἰκημα, ἐπὶ φυλακεστήραν περί-
πον, ἡ οἰκία δέ αὖτη ἔγινε κυρίως τὸ κέντρον
τῶν συγχρόνων λογογράφων καὶ εἶδεν ήμέρας
δέξης μετὰ τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ οὐκία δὲν ἦτο πλουσίως διεσκευασμένη ὅτις εἶχεν ὑπερβολικὸν φόρον ἐπίπλων καὶ παραπετασμάτων. Τὸ γραφεῖον τοῦ Σουρῆς ἦτο μικρὸς ἀπέριττος θάλαμος, ἐν ᾧ εὑδόσκετο μικρὰ βιβλιοθήκη μὲ τοὺς κυριωτέρους τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ μὲ δλους τοὺς νεωτέρους ποιητὰς τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὅποιών τοὺς στίχους ἔγνώριζεν δὲ Σουρῆς ἀπὸ μνήμης. Ἀλλ᾽ ὁ Σουρῆς οὐδέποτε ἐδέχετο εἰς τὸ μικρόν του γραφεῖον, διύπι καὶ σπανίως μετεχειρίζετο αὐτό. Ὁ Σουρῆς εἶχεν δλιώς διόλον ἴδιον τρόπον ἐργασίας. Ἡ συχνογύα του ἐδημονογύετο εἰς τὸν ἐγκέφαλον

του, ἀφ' οὗ δὲ ἐσχηματίζοντο πλήρεις αἱ σελίδες τοῦ «Ρωμαιοῦ» καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη οὐδὲ τῆς παραμικρᾶς διοθύσεως σύχον τινός, τότε κατέστρωντεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Τοιουτούρρως ἔγραφησαν δὲ τὰ ποιήματα τοῦ Σουνῆ. Καὶ αὐτὸ διάκονη τὸ μαροδὸν ποιήματα τοῦ «δ Λόν Ζονᾶν» ἔγραψῃ κατὰ παρόμοιον τρόπον. Ἡ πυρία Σουνῆ εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ περισυνλέγῃ τὰ χειρόγραφα τοῦ συζένγου της καὶ νὰ τὰ φυλάτῃ ἐντὸς σάκων, ἵσως δὲ νὰ διατηρῇ τὴν συνήθειαν ταῦτην ἀκόμη. Εἰς τὰ χειρόγραφα ταῦτα, εἰς δὲ περιλαμβάνονται μυριάδες στίχων, οὐδεμίαν θὰ εῖναι παραλλαγὴν δι μέλλων νὰ ἔσενηνήσῃ αὐτὰ κριτικές.

Τὸ σπέντι τοῦ ι. Σουρῆ ὑπῆρξεν ἀληθὲς κατα-
φύγιον δι' ὅλους ἡμᾶς, οἵτινες ἀφήνοντες δργά-
τὴν μόντα τὰ γραφεῖά μας ενδιόσιμον ἔγα κι-
κλον εὐφυεστάτων ἀνθρώπων, δοτις κατὰ περιό-
δους ἐδέχθη σχεδὸν πάντας τοὺς ὅπως δήποτε
διαιριθέντας εἰς τὰ γοάμματα, ἀλλὰ καὶ ὅλους
ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἀφῆναν τίποτε τὸ ἀξιοση-
μείωτον ὅπισθέν των.

Οι συναναστροφαὶ αὗται ἥρεσαντο κυρίως ἀπὸ τοῦ 1887. Τοία ἡ τέσσαρα ἔτη προηγουμένως ὁ Σουρῆς παρουσιάσθεις ἐνώπιον τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὅπως δύση γιδακτορικὰς ἔξετάσεις, ἀπερο-ρίφθη εὐτυχῶς πανηγυρικῶς. Οὗτως ἐπινδυνεύ-σαμεν νὰ χάσωμεν τὸν χαριέστερον τῶν ποιητῶν μας πριγόμενον μέσα εἰς τὰς ἔηράς ἀσχολίας καθηγητοῦ ἐπαρχιακοῦ τινος γυμνασίου. Οἱ μα-καρίται ἐκεῖνοι καθηγηταί, δὲ Πολυγώνης Φιντι-κλῆς καὶ δὲ σεπτὸς Γεμπέλλος, οἵτινες ἀπέρροιφαν αὐτὸν, κάτι ἔγγρῳζαν.⁶ Ο Σουρῆς ἀποτυχῶν ἥρχισεν ἐκδίδων τὸν «Ρωμῆὸν» τῇ συνεργασίᾳ τοῦ μακαρίου Δημ. Κόκκου καὶ τοῦ Ιωάννου Πολέμη. Ή συνεργασίᾳ δύως αὗτη διήρκεσεν ἐπὶ μικρόν, μεθ' δὲ ἀνέλαβε μόνος τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ.

Ο Σουρῆς ἦτο ἄνδη πασύγνωστος εἰς ἔκαστον φύλλον τοῦ «Μή Χάνεσαι ἐδημοσιεύετο ἐπίκαιων ποιημάτων, διπερ καθίστατο τὸ ἐντρόφημα δλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οὗτος ἡ ἔκδοσις τοῦ

«Ρωμηοῦ» ἀπετέλεσε γεγονός δχι μόνον δημοσιογραφικόν, ἀλλά καὶ ιουνανικόν. Ολίγαι ἐν τούτοις ὑπῆρχον ἐπίδειξ οὐδὲ θὰ ἔξηπολούθει ἡ ἐκδοσις αὐτοῦ οὐδὲ ἡδύνατο νὰ φαντασθῇ τις ὅτι ἀποτελεσματος θὰ ἦτο ἡ πηγὴ τῆς συχνογρίας καὶ ἀκούσιας ἡ ἐμπνευστής τοῦ ποιητοῦ. Ἐν τούτοις δὲν καμάτον ἐξακολούθει μέχρι τῆς σήμερον ἀκινδύμενος «δ Ρωμῆος», ἀληθῶς δὲ ἀποτελεῖ μοναδικὸν φαινόμενον εἰς τὴν δημοσιογραφίαν δὲν τοῦ κόσμου ἡ τριανταετής ἐκδοσις ἐφημερίδος γραφομένης εἰς στίχους ὑπὸ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου.

Η δοχὴ τῶν φιλολογικῶν συγκεντρώσεων εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σουρῆ ἦτο τὸ χαροπαίγμα, διότι ἐμάστιξε τότε τὰς Ἀθήνας. Λέντοντος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γανία κεντρικοῦ δρόμου, εἰς ἣν νὰ μὴ εἶχεν ἐγκατασταθῆ χαροπαίγμα, εἰς αὐτὸ δὲ ἐθνικάζομεν δῆλοι οἱ τότε γράφοντες καὶ τὸ τελευταῖον πεντάδραχμόν μας. Η κυρία Σουρῆ, διότις ἀποστάσῃ τὸν σύνγοντας ἡ τῆς ἀπὸ τὸ χαροπαίγμα ἐσκέψθη νὰ δημονογήσῃ τὰς καθημερινὰς συναντησιοφάς της, αἱ δῆλαις βραδύτερον ἐπλήρωσαν διλόκληρον τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς φήμης των καὶ αἱ δῆλαις ἐξακολούθουν μέχρι τῆς σήμερον, μὲ μίαν διαφοράν, διη αἱ χαριέσταται θυγατέρες τοῦ ποιητοῦ προσέθεσαν νέον θέλγητρον εἰς αὐτάς.

*

Οἱ συνερχόμενοι κατὰ πρῶτον εἰς τὰς ἐσπερίδας τοῦ Σουρῆ, ἥμεθα ἐλάχιστοι, κωδίας δῆλοι ἔνυχε νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Μῆ Χάνεσαι», δηλαδὴ διακαρδίτης Κόκκος, δι Προβελέγγιος, δ Παλαμᾶς, δ Γ. Δροσίνης, δ Μπάμπης, δ Αινιάνος, δ Κουντίδης, δ Κουσουλάκος, δ Τσ. Σβορώνος, δ Ιω. Πολέμης, δ Δημ. Κακλαμάνος, δ Θεμ. Σοφούλης, δ Ιω. Δαμέρογης, δ Γεώργ. Στρατήγης, δ Γρ. Ξενόπουλος, δ Κονδυλλῆς κ' ἔχω, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν δημοσιογραφούντων ἥρχοτο καὶ ἀλλοὶ τινές, οἱ δῆλοι δὲν ἀνήκον μὲν εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν κύκλον, ἀλλ' οἵτινες εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν καὶ ποιητικὸν τις κανονισμὸς διὰ τοὺς παῖς οντας, ἐκ τῶν δῆλοιν δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰμι τὸς ἀκολούθους στίχους:

«Οταν ἔχῃς μόνον Ρίγα
Νὰ βοηθῆς τὸν εἴπε λύγα.
Οταν ἔχῃς μόνον δύο
Νὰ μὴ λέγῃς ποτὲ πάσσο».

«Ἄλλοτε, δὲ δικύλος μέντοι εἰς τὴν ἀφήγησον καὶ τὸν ἀπλούστερον ἀκόμη γεγονότων, ὡστε καθίστατο πολλάκις αὐτὸς ἡ πηγὴ τῆς διάληκτης μεταξὺ μας ενθυμίας.

Συνήθως καὶ ποδὸς τῆς ἐσπερινῆς συγκεντρώσεως, εὐρίσκομεν τρόπον νὰ βλεπόμεθα, καὶ νὰ μεταβαίνωμεν πρὸς τὸ Ζάππειον, βλεψὲ δὲν εἶχε τὴν σημερινήν του μορφήν, ἀλλ' ἦτο ἀπλούστατος χέρσος ἀγρός διασχιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἴδιου ἔκει-

νον μονοπατίου, διότι ἀπηθανάτισεν δ Ἀχιλλεὺς Παράσχος εἰς τὰς «Ἀραμίνησες» του. Εἰς τὸν περιπάτους τούτους δὲν δρομόμεθα ἐκ ωμαντικῶν τάσεων, διότις δ Παράσχος, ἀλλ' ἐφέρομεν καὶ ἐκεῖ τὴν γενικήν μας ενθυμίαν καὶ πολλάκις εἰς αὐτοὺς ἐσχεδιάζομεν τὰς φάρσας, αἱ δῆλαις διασκέδαζον τὸν δρόμον μας. Ο Σουρῆς κατὰ τὸ πλεῖστον ἦτο τὸ θέμα: δοις ἐγνωρίσαν εἰς τὰ ἡρωϊκά τον χρόνια τὸν ποιητὴν ἀνομολογοῦσιν διη ἦτο τὸ πρότυπον τοῦ πιστοῦ καὶ τοῦ ἀφωνιαμένου συζύγου, εἰκεν δύμας καὶ τὸν θαυμασμούς τον, διλος βεβαίως φαντασιούς, διότις διὰ τὰς προτυμήσεις του, εἰς τινὰς κυρίας, διὰ τὰς δῆλαις ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐγράφειν οὔτε στίχον.

Ο Δροσίνης, τὸν δῆλον ἐχαρακτίζοντας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην φιλοπαίγμονες τάσεις, ἐξεμεταλλεύετο τὴν μεγάλην μιωπίαν τοῦ ποιητοῦ, δῆλος παρασκενάσσει εἰς αὐτὸν καμμίαν μπαρζικότερα, διότις διὰ τὸν Πολέμη πεπιστόντας αὐτὸν στιβαρός λεφεύς ἦτο ἡ θαυμαζούμενη Κυρία, καὶ ἐπὶ τῇ πεποιθήσει τανύη παρηκολούθησεν δ Σουρῆς τὸν σεβάσμον πληρικὸν μέχρι τῶν λόφων τοῦ Βατραχονησίου. Άλλοτε πάλιν τὸν ἐτείσεν διη αἱ κυρῆμαι γηραιοῦ φυσιστανέλλοφόρου βουλευτοῦ ἥσαν αἱ κυρῆμαι ἄλλης κυρίας ἀγαΐδως ἐπιδεικνύμεναι εἰς τὸν θαυμανώντας ἀριστοκρατικὸν τινὸς καφενείου παρὰ τὸν Στύλους τοῦ Ολυμπίου Διός, πρᾶγμα διότις ἐφερεν εἰς ἐπανάστασιν τὸν Σουρῆν.

Τὰ πάγνια ταῦτα ἀπετέλεσαν τὸ θέμα τῶν συνδιαλέξεών μας κατὰ τὰς τυπειοτάτας συναντησιοφάς, διε τελευτοντες τὴν δημοσιογραφικήν μας ἐγγασίαν ἐπεριόμεθα πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουρῆ, διότις στρωθῶμεν εἰς τὸ μάοντα, τὸν δῆλον εἶχε παρασκενασθῆ καὶ ποιητικός τις κανονισμὸς διὰ τοὺς παῖς οντας, ἐκ τῶν δῆλοιν δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰμι τὸς ἀκολούθους στίχους:

«Οταν ἔχῃς μόνον Ρίγα
Νὰ βοηθῆς τὸν εἴπε λύγα.
Οταν ἔχῃς μόνον δύο
Νὰ μὴ λέγῃς ποτὲ πάσσο».

«Ἄλλοτε, δὲ δικύλος μέντοι εἰς τὴν ἀφήγησον καὶ ἀφιεροῦτο ἡ ἐσπερίδης εἰς τὴν φιλολογίαν, διε ταῖς ἀποίησιν τῶν κυριῶν ἀπηγγέλλομεν ποιήματα. Εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην δ Προβελέγγιος μᾶς ἀπήγγειλε κατὰ πρῶτον τὴν «Βούλαιγμένη Πόλη», ἐν ἀπὸ τὰ διαιστέρα ποιήματά του. Ακόμη ἐνθυμοῦμαι τὴν ἐμπνευσμένην καὶ οὕτως εἰλιεῖν, προφητικήν μορφὴν τοῦ Προβελέγγιου, τὴν δῆλον εἶχε λευκάνει

ἡ δῆλη τῶν χρόνων ἀπόμη, καὶ μοῦ φανεται πᾶς ἀντηχοῦν ὁ βαθεῖς τόνοι τῆς φωνῆς του εἰς τὰς τούτους δῆλαις μονὲ, διότις διὰ τὴν ἀπήγγελλε τοὺς στίχους, οἵτινες μᾶς ἐγοήτενον τότε:

Μέσα στῆς θάλασσας τὰ βάθη
εἶνε θαμένη πολιτεία,
γερή, σὰν τὴν στιγμή ποῦ ἐχάθη
ἀπὸ μιὰν ἀγνωστή αἴτια.

Ναοὶ καὶ πύργοι καὶ παλάτια,
δὲλλ' ἀπὸ μάρμαρο πιστεύεντα,
φαίνονται ἐκεῖ πονταλλωμένα
κινήτης δ νῦν θαμπάτει τὰ μάτια.

Καὶ οὖν δινέρον φαντασία
ἀκούει δ ταύτης τὸν ἀναβάνη
ἀπὸ τὴν πόλη τὴν θαμένη
οὐράνια καθαυτομόρφουσία

καὶ καταλήγει μὲ τοὺς ἐξῆς παθητικοὺς τόνους:

«Ἐτοι ἡ ἀγάπη μου ἐχάθη
ἀπὸ μιὰ γνωστήν αἴτια,
μέσα στὸν στήθον μου τὰ βάθη
σὰν τὴν πνιγμένη πολιτεία.

Εἰς τοιάντας ἐσπέρας ἥκονταμεν διλόκληρον τὸν Δόν-Ζονάν καὶ Φασούλην φιλόσοφον τοῦ Σουρῆ, «Τὸ τραγοῦδι τῶν βουνῶν» τοῦ Παλαμᾶ, τὰ «Βεδόνια» τοῦ Δροσίνη, τὰ διαιστέρα ποιήματα τοῦ Πολέμη, τὸν «Ἅλιο» τοῦ μακαρίτου Μάρου, τὸν «Κατορμάδον» τοῦ Σιρατήγη, ἐκεῖ δὲ κ' ἔχω ἀπήγγειλα κατὰ πρῶτον στίχους μου, τοὺς δῆλοιν ἐφορτύτεα νὰ τὸν φροτώνω εἰς τὴν όρχη μεγάλων Ράσων ποιητῶν, διότις δεσμεύσω τὴν κρίσιν τὸν ἀρρωστηρίου μου.

Ο στερδὸς κύκλος μας δῆλογον κατ' δῆλογον ηδύνετο, οὐχὶ δὲ σπανίας προσήλθον πάντες σχεδὸν οἱ γηραιοῖς τούτων ποιητῶν δημόσιαν ἀριστοκρατικὴν τινὸς καφενείου παρασκενείαν εἰλέσθησαν τοῦ Αάμπρον Ποσφύρων, τὸν Πόπη, τὸν Γεράσιμον Βάκον, τὸν Επισκοπόπολον καὶ ἄλλους νέους ἀπίστης, οἵτινες πλήρης πνεύματος καὶ χάροις, μόλις τότε εἰσήχοντο εἰς τὸν δρόμον, ἐφ' οὗ ἐβαδίζομεν ἥδη ἡμεῖς. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐξπέρας μας διη ἐσπέρας δικύλος μέντοι εἰς τὴν ἀφήγησον παρασκενείαν τοῦ Αρμένιον γενίαν, γενούδη δημοσιογράφον, Τιγράν καλούμενον, διτις φεύγων τὴν ἐκδίκησιν τῶν Τούρκων περιέτρεγεν ἀπατούς τὸν κόσμον, ἔως διον καταβλήθεις ἀπλέθωνεις εἰς μίαν γωνίαν τῶν Παρισίων πάντοτε ἀγαπῶν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐνθυμούμενος τὰς φαδρόδας ἐσπέρας, διη διῆλθε μαζὶ μεταξὺ τοῦ οἴκου τοῦ Σουρῆ.

Εἰς τὰς συναντησιοφάς ταῦτας, αἱ δῆλαις διηγόρηστο ποιήματας καὶ μάοντας καὶ διότις διηγούμενης ποιητῶν τούτων ποτέ:

«Τῆς ζωῆς ἀπανδῶν καὶ ψυχοῦ παροδίης
Ἐφερόμην ἀσκόπιας ἀνάπανσιν θέλων,
Οταν εἰδον ἐμπόδιος μονὲ λάμπι ἡ μορφὴ τῆς,
Ητον δὲλη μειδίαμα, δὲλη γλυκύτης,
Η ὠραία ἀδελφὴ τῶν Ἀγγέλων».

Ποτὲ δὲν εἶδον τὸν Ραγκαβῆν τόσον συγκεντηνήμενον, δισσον κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἐσπέρας ἐκείνης. Οταν δὲ ἐξήλθομεν τῆς οἰκίας τοῦ Σουρῆ καὶ δινούδενον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸν ἥρωτησα ποιά διεπένη, διὰ τὴν διπέρας τοῦ ποιητοῦ.

—Α, μοῦ εἶπεν, αὐτὸν ἐγράφη διὰ μίαν ποῦ κατοικοῦσεν εἰς τὸ Ροδακό. Απέναντι εἰς τὸ σπίτι τοῦ Παράσχον. Ήτο μία ωραιοτάτη γυναῖκα τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ λεπτοτάτων αἰσθημάτων. Τὸ δρομάτη της δὲν σημαφέρει οὔτε σὲ οὔτε κανένα ἄλλον.

Σπανίως μέν, ἥρχετο δύμας εἰς τὰς ἐσπέρας μας ἐκείνας δη. Αγγελος Βλάχος, διτις μᾶς ἀνέγνωσε, καθ' ὃν τρόπον αὐτὸς μόνον ἥδυνατο νὰ ἀναγρίσῃ, ποιήματα τοῦ Έρρίκου Χάιρε, διε δὲ διὰ πρώτην καὶ τελευταῖαν φορὰν ἥλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας δ Γεράσιμος Μαρκοράς, «προτού δινοχωρήσῃ διὰ τὸ αἰώνιον ταξεδίου», διότις ἐσνήθιε νὰ λέγῃ, δ Σουρῆς ἔδωσε μίαν ἐσπερίδα, κατὰ τὴν διπέραν οὐδεῖς εἴναι τῶν φίλων τοῦ ἀπονήσιας. Τὴν διπέραν ἐκείνην διαγένεται ποιητής τοῦ «Ορούν» ἐγνωμόσθη μεθ' δλωτῶν ποιητῶν καὶ λογογράφων τῶν ποιητῶν την Αθηνῶν, οἵτινες ἐπερφον εἴλικον γυναῖκαν θαυμασμὸν πορόστον ποιητῶν την Κερκυραῖον ποιητήν, διτις παρακινούμενος δὲλη μορφὴν εἶχεν ἐκδώσει τότε τὰ ποιητικά τοῦ «Εργα».

Πόσα διλήθεια πρόσωπα δὲν ἐπέρασαν ἀπὸ τὰς φιλοξένους ἐκείνας αἰθούσας. Ολίγον κατ' δῆλογον προσήλθον πάντες σχεδὸν οἱ γηραιοῖς τούτων ποιητῶν προσήλθοντο ἀνδρεῖς οἱ τεφεροῦσι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Αάμπρον Ποσφύρων, τὸν Πόπη, τὸν Γεράσιμον Βάκον, τὸν Επισκοπόπολον καὶ ἄλλους νέους ἀπίστης, οἵτινες πλήρης πνεύματος καὶ χάροις, μόλις τότε εἰσήχοντο εἰς τὸν δρόμον, ἐφ' οὗ ἐβαδίζομεν ἥδη ἡμεῖς. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν δὲ ἐξπέρας ἥκονταμεν εἰς τὴν ἀφήγησον παρασκενείαν τοῦ Αρμένιον γενίαν, γενούδη δημοσιογράφον, Τιγράν καλούμενον, διτις φεύγων τὴν ἐκδίκησιν τῶν Τούρκων περιέτρεγεν ἀπατούς τὸν κόσμον, ἔως διον καταβλήθεις ἀπλέθωνεις εἰς μίαν γωνίαν τῶν Παρισίων πάντοτε ἀγαπῶν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐνθυμούμενος τὰς φαδρόδας ἐσπέρας, διη διῆλθε μαζὶ μεταξὺ τοῦ οἴκου τοῦ Σουρῆ.

Εἰς τὰς συναντησιοφάς ταῦτας, αἱ δῆλαις διηγόρηστο ποιήματας καὶ μάοντας καὶ διότις διηγούμενης ποιητῶν τούτων ποτέ:

κυρίως διὰ τὸ δροσερὸν πνεῦμα τοῦ Εὐαγγέλου Κασσούλακον, δότις τόσον ταχέως παρῆλθε ἀφ' ἡμῶν καὶ δότις καταποχόμενος ὑπὸ τῶν ἀληγόρων, αἵτινες τὸν ὀδήγησαν εἰς τὸν τάφον, εἴσισπεν ἀκόμη ἐν φαιδροδόγημα ἢ μίαν εὐφυολογίαν, δπως προκαλέσῃ τὸ μειδίαμα τῶν φίλων του, οἵτινες κατατεθλιμμένοι παρηκολούθουν τὴν τραγικὴν ἀντὸν ἀγωνίαν. Μίαν ἡμέραν ἡ κυρία Σουρῆ ἴδουσα διὰ τὸν ἀνακλίντον, εἰς δὲ ἵτο ἐκεῖνος ἔξηπλωμένος, ἐκρέματο τὸ πόδι του καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν διγαντώδης Εὐάγγελος νὰ ἔγειρι αὐτό, ἐξήγασε νὰ τὸν βοηθήσῃ λέγοντα:

— Θὰ πέσῃ τὸ πόδι σας.

— Λέν πεισάζεις ἀφήτετο, κυρία Μαρή. Λέν θὰ πέσῃ ἐπὶ τέλους δι Παρθενών.

Τὴν τελευταῖαν ἡμέραν τῆς ζωῆς του μετέβησαν καὶ πάλιν δὲ καὶ ἡ κυρία Σουρῆ εἰς τὰ Πατήσια, δπως τὸν ἴδοντα. Οἱ ιατρὸς μᾶς εἶχεν εἰτεῖ διὰ εἶχε σημάνει ἡ τελευταῖα ἡμέρα αὐτοῦ. Η Κυρία Σουρῆ ἥθελησε νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος.

— Όχι! Κυρία Μαρή, τῆς εἰπεν. Αποθνήσκω καὶ σᾶς συγχωρῶ.

— Εμέ, διατί;

— Γιὰ καῖνες τῆς πήτιας ποῦ μᾶς ἐδίδατε κάθε πρωτοχρονιά!

Μετ' ὅλιγας ώρας δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐν τῶν δροσερώτερων καὶ ἀβροτέρων πνευμάτων τῆς ἐπόχης μας.

Κατ' ἄλλην τιὰ ἐποχὴν τῶν συναγαστροφῶν εἶχε κυριαρχήσει εἰς νέος ίατρὸς Μαριάτης ἐκ Καροτανιώπολεως, δότις δὲν ἐπηγέλλετο μὲν τὸν ίατρόν, ἀλλ' ἵτο θαυμάσιος κλειδοκυμβαλιστής. Καθήμενος πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἔξετέλει ἐπὶ ώρας μετὰ θαυμαστῆς τέχνης καὶ πάθοντας τὰς Βαρυαρόλας τοῦ Μέρνελεον καὶ τὰ πολωνικὰ ἀσματα τοῦ Σοπέν. Τότε ἐν κατανυκτικῇ σιγῇ ἡμολογούθεν δῆλοι τὴν θαυμασίαν ἐκτελεῖσαν, ήτις προσέδιδεν δὲν ἴδιον ὄφος εἰς τὰ ποθητικὰ ἐκεῖνα συναυσθήματα, τὸ δὲ πάθος ἐφθανεν εἰς τὸ κατακόρυφον, δταν ἀπὸ τοῦ δρυγάνου ἐκείνου ἀντήχησε τὸ Πένθιμον ἐμβατήσιον, δπερ δόσαξις τὸ ἡκούομεν, ἰδιαιτέρων ἡσθανόμεθα συγκίνησιν. Τὶ ἔγινεν δι μονοικὸς οὗτος, δότις ἐποιεῖται τὰς συναθροίσιες μας ἐκείνας μὲ τὰ μέλη τῆς θεοπειάς μονοικῆς; Οὐδεὶς γνωρίζει. Μίαν δοπεράν δὲν ἐφάγη μεταξὺ μας, ἐπειτα ἐμάθομεν διὰ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Καν/πολιν καὶ ἔκτοτε δὲν ἐπληροφορήθημεν τίποτε πλέον περὶ οὐτοῦ.

Αλλὰ τὸ σημαντικώτερον γεγονός τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἵτο δι πνευματισμὸς δ ἐγκαθιδρυθεῖς αλ-φρυγ. εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουρῆ. Εγὼ εἶχον ἀπονοίσει τότε ἐπὶ τὰ χόρον εἰς τὴν Πετρούπολιν. Οταν ἐπέστρεψα ἔμαθον ἐμπιστευτικῶς παρὰ τοῦ Φρούρεον ὅτι ἀξιοσημείωτα πράγματα συνέ-

βανον εἰς τοῦ Σουρῆ. Τὰ ἀξιοσημείωτα δὲ αὐτὰ πράγματα ἡσαν διὰ τὸ Πολέμης ἀνθυπνωτιζόμενος ἐξωραφίζεις θαυμασίας κεφαλάς. Ταῦτα ἔγινοντα ἐνώπιον τῶν στεγνωτέρων φίλων. Την ἐσπέραν ἐκείνην μετέβην μετὰ τοῦ Προσβελεγγίου, δπως παραστῶ τὸ πόδι του, οἵτινες κατατεθλιμμένοι παρηκολούθουν τὴν τραγικὴν ἀντὸν ἀγωνίαν. Μίαν ἡμέραν ἡ κυρία Σουρῆ ἴδουσα διὰ τὸν ἀνακλίντον, εἰς δὲ ἵτο ἐκεῖνος ἔξηπλωμένος, ἐκρέματο τὸ πόδι του καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν διγαντώδης Εὐάγγελος νὰ ἔγειρι αὐτό, ἐξήγασε νὰ τὸν βοηθήσῃ λέγοντα:

*

Πρόγματι δι Πολέμης τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, δπως πεισθῶ περὶ τοῦ περιέργον φαινομένου, ἔλαβε φύλλον χάρτου, προσήλωσε τὰ δηματά του ἐπ' αὐτοῦ καὶ μετ' δλίγον ὑπνωτισθεὶς ἥρχισε νὰ ἐχωραφίζῃ μετὰ νευρικῆς ταχύτητος. Ο Πολέμης ἵτο ξένος πρὸς τὸ πέρος του. Οὐδὲν ἥσθανετο καὶ οὐδὲν ἥκουεν. ἐξωραφίζεις μόνον κεφαλήν τινα ἀγίον μὲ μικρὰ γενειάδα καὶ μὲ κύριην ἴερατικήν. Τὸ σχεδίασμα δὲν ἵτο κακόν, δι Προσβελέγγιος δῆμως εἰρηνικόν εἶναι.

— Λεονάρδος Δά-Βίντοη, φίλατε, Λεονάρδος Δά-Βίντοη, μοὶ ἔλεγε, ἐφ' ὅσον ἐπροχώδει εἰπών.

— Μὴ τι Λεονάρδος Δά - Βίντοη, ἀδελφέ, τῷ έλεγον. Δὲν βλέπεις ποῦ δὲν ἔχει αὐτιὰ δ ἄγιος!

Παο' δλα αὐτὰ τὸ πρᾶγμα ἵτο περίεργον, γνωσθὲν δὲ προεκάλεσε μικρὰς συνητήσεις μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων, εἰς δῆμος προεξήρχεν δ συγγραφεῖς τῶν «Ψυχώσεων» Σήμος Αποστολίδης.

Ἐπ τῶν ὑπνωτισμῶν τούτων πειραμάτων περιεπέσαμεν εἰς τὸν πνευματισμόν, καθ' δλον δ ἐκείνον τὸν χειμῶνα ἐπεκράτησαν τὰ τραπέζακα, τὰ δόποντα ἐφθέγγοντο χοησμοὺς ἀρχαῖνος, ἐξεφόνοντα ποιῆματα εἰς ἐλληνικὴν γλῶσσαν τοῦ Βύρωνος, τοῦ Οδύγγω, τοῦ Σενεκέ, καὶ τὸ σπουδαιότερον, μᾶς ἔχον θέσει εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ προσφύλκων μας τεθνεάτων. Μή ἀρνούμενοι εἰς τὰ μικρὰ τραπέζαν ἀπεπιράθημεν νὰ μαγνητίσωμεν καὶ τὴν μεγάλην τραπέζαν τὸν ἀστιατούλον, δτως δὲ μετ' δλίγον οἱ βαρεῖς αὐτῆς πόδες ἥρχισαν κρούοντες τὸ δάπεδον πατά τοιοῦτον τρόπον, δτε προεκάλουν τὴν προσοχὴν τῶν διαβατῶν, οἵτινες ἐξελάμβανον ὡς οἴκοι φαντασμάτων τὸ σπίτι τοῦ Σουρῆ.

Ολον μας οἱ πρόγονοι ἐνεφανίσθησαν ὑπὸ τὴν τραπέζαν ἐκείνην καὶ εἰς δλον μας εἶπον κάτι διὰ τὴν τύχην μας. Επειδὴ δῆμως ἡμεθα πολλοί, πολλάκις ἥσχαλλον οἱ ἀναμένοντες δπως ἐρωτήσουσι καὶ αὐτοὶ τὰ πνεύματα τῶν συγγενῶν των, δ δὲ μᾶλλον ἀσχαλλων ἵτο δ Γεώργιος Στρατήγης. Εσπέραν δὲ τια μικρὸν δεῖν ἐν τούτον νὰ ἔχωμεν σκηνὴν δυσάρεστον. Ο μακαρ-

της Κων. Μάνος ἐπὶ πολλὴν ὅφαν ἐκάλει τὰ πνεύματα Φαναριωτῶν συγγενῶν του, νευρικὸς δέ, διὸ ἐπίστενεν εἰς τὰ σύμβαντα καὶ κατηνάλισεν ἐκ τούτου πολλὴν ὁράμα. Ο Στρατήγης βιαζόμενος καὶ αὐτός, δπως πληροφορηθῆ περὶ τοιούτον τρόπουν, ὧστε δενά δὲ ἐπάθαιναν οὗτοι, διὸ μη ἐρέποντο εἰς φυγὴν ἀφήσαντες τὸν ἀλλόγλωσσον ιερέα νὰ κενώνῃ πατά τῆς κεφαλῆς των γνηταρ.

— Κύριε Μάνε, ἐξηντλήσατε τὸ γενεαλογικόν σας δένδρον, διὰ νὰ ἐρωτήσωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τοὺς συγγενεῖς μας;

Τοῦτο δι Μάνος τὸ ἐθεωρηθεῖν αὐθάδειαν, ἵστας δὲ θὰ προεκαλεῖτο ὅρχις, ἀν δι Λαμβέργης δι' ἐνδὲ λογοπαγήν δὲν ἐπέφερε τὴν γαληνήν τοῦ Ρουμανίας, δτως παρακαλούθησαν τὰ περάματα μας, ἐμαράθησαν. Οι πλειστοί εἶς ἡμῶν τραπέντες εἰς ἄλλας ἀσχολίας καὶ εἰς ἄλλα στάδια ἐνεργείας ἀπεμακρύνθησαν τοῦ φαιδρού φιλολογικοῦ μέντρου, ἐνθα διῆλθον τὰ ἔτη μας ἀλλοτίνας μέρην τοῦ ιερούτην. Τὸ σχεδίασμα δὲν ἵτο κακόν, δι Προσβελέγγιος δῆμως εἰρηνικόν εἶναι.

— Άλλοτε πάλιν ἡ πορηγὰ τραπέζα τοῦ Σουρῆ μᾶς ἔπαιξε κυριολεκτικῶς τὸν παππᾶν. Μᾶς ἀνήγγειλεν δι τοῦ τὴν δόδον Καποδιστρίου καὶ εἰς ωριμόνεον ἀριθμὸν οἴκιας ἀπέθηκε τὴν στηγμὴν ἐκείνην φῶσσος ιερεὺς καὶ ἐξήτει βοήθειαν. Διὰ νὰ πιστοποιηθῇ δέ, ἀν λέγη δητῶς

ἀλήθειαν τὸ πνεῦμα τῆς Τραπέζης, ἀπεστάλησαν τινὲς εἰς τὴν δριζομένην οἰκίαν, δπως ἐξακοιβώσωσι τὸ πρᾶγμα. Καὶ δ μὲν ωράς ἔρεις πρόγυμα. Καὶ διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦ Στρατήγης βιαζόμενος καὶ αὐτός, δπως πληροφορηθῆ περὶ τοιούτον τρόπουν, ὧστε δενά δὲ ἐπάθαιναν οὗτοι, διὸ μη ἐρέποντο εἰς φυγὴν ἀφήσαντες τὸν ἀλλόγλωσσον ιερέα νὰ κενώνῃ πατά τῆς κεφαλῆς των γνηταρ.

— Από τῆς ἐσπέρας ἐπείνης αἱ πνευματιστικαὶ συνεδριάσεις μας, αἵτινες προεκάλεσαν τόσον θρόνον, δτοτε πλειστανεν εἰναι φωτιστικά φύλλα νὰ γράψουν περὶ αὐτῶν, πνευματιστανεν δὲ νὰ κατέλθουν ἐκ Ρουμανίας, δτως παρακαλούθησαν τὰ περάματα μας, ἐμαράθησαν. Οι πλειστοί εἶς ἡμῶν τραπέντες εἰς ἄλλας ἀσχολίας καὶ εἰς ἄλλα στάδια συγγενεῖς μας;

— Άλλοτε πάλιν ἡ πορηγὰ τραπέζα τοῦ Σουρῆ μᾶς ἔπαιξε κυριολεκτικῶς τὸν παππᾶν. Μᾶς ἀνήγγειλεν δι τοῦ τὴν δόδον Καποδιστρίου καὶ εἰς ωριμόνεον ἀριθμὸν οἴκιας ἀπέθηκε τὴν στηγμὴν ἐκείνην φῶσσος ιερεὺς καὶ εἰς τὸν προσφύλκων μας τεθνεάτων. Μή ἀρνούμενοι εἰς τὰ μικρὰ τραπέζαν ἀπεπιράθημεν νὰ μαγνητίσωμεν καὶ τὴν μεγάλην τραπέζαν τὸν ἀστιατούλον, δτως δὲ μετ' δλίγον οἱ βαρεῖς αὐτῆς πόδες ἥρχισαν κρούοντες τὸ δάπεδον πατά τοιοῦτον τρόπον, δτε προεκάλουν τὴν προσοχὴν τῶν διαβατῶν, οἵτινες ἐξελάμβανον ὡς οἴκοι φαντασμάτων τὸ σπίτι τοῦ Σουρῆ.

ΘΕΩΔΩΡΟΣ ΒΕΛΛΙΑΝΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΝ ΠΟΡΕΙΑΙ

Φωτογρ. κ. Χρ. Χ.-Παρίσιοι.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΑΙΩΝΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΔΙΑΤΗΡΩ ξωηράν τὴν ἀνάμινησιν ἐνὸς παλαιοῦ δράματος. "Ημεν τότε παιδί, φοιτητής νεόφρετος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐν ἀνοικίταιον προῖτο, — πιθανὸν νὰ ἦτο καὶ φινιοπωριῶν ἀπόγευμα, — ἐτριγύριζα μὲν ἕνα φίλον σὺς τὸν Βασιλικὸν Κῆπον." Εἴσαρνα παρουσιάσθη ἐμπρός μου μία μεγάλη στρογγυλὴ ἀναδενδράς, ἐν ἔδει στηλαίον, μέσα εἰς τὸ δόπον διὰ τῶν κενῶν τῶν φυλλωμάτων διέκρινα ἄμερδῶς τὸν ἔργον ἐνὸς σώματος. Ποιὸς νὰ ἡτο ἐκεῖ μέσα; "Ἐπροχώρησα περίεργος πρὸς τὴν εἰσόδον τοῦ φραντούν αὐτοῦ κηρυψιγέτον, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔβλεπα καμμίαν ὥραιαν Ἀμαδρυάδα, ὅταν εἰς τὸ ἀκανόνιστον πλαίσιον, ποῦ ἐσχημάτιζον οἱ καταπίτετοες κισσοί, εἰδα τὴν εἰκόναν ἐνὸς ἀσχήμου γέροντος. "Τοῦ ἰσχνοῦ, ὑψηλὸς καὶ κάπως κυρτός. "Ἐφοροῦν μαύρην φεδιγκάταν, ψηλὸν καπέλο καὶ εἰς τοὺς δώμους τοῦ στακτερῶν σάλι μὲ κρόσια. "Ορθιος, εἰς τὸ μέσον τοῦ στελλαίου, ἐστηρίζεται εἰς τὸ μπαστοῦν του κ' ἐρέμβαζε, μὲ τὸ μάτιο ἀπλανή, προσηλωμένα, εἰς τὸ κενόν, Μεγικά κλωνιά κισσοῦ ἔξεφευγαν ἀπὸ πάνω καὶ ἡγγιζαν τὸ καπέλλο του. "Εσταμάτησα καὶ τὸν ἐκύτταξον ὅλιγας στιγμὰς χωρὶς νὰ κινήσω διόλου τὴν προσοχὴν του. Ο φεμβασμός του ἦτο τόσον βαθύς!

— Ξενόεις ποῖος ἡταν αὐτός; μοῦ εἴτε δὲ φίλος μου ὅμα ἐπεράσμαν. Ὁ Ἀντωνιάδης, δὲ γνωναδιάρχης.

— Μπᾶ! ὁ ἐστεμένος;

"Ηεινος καλά τὸ δύνομα τοῦ ποιητοῦ τῆς «Κατάρας τῆς Μάνας» καὶ τῆς «Κρητῆδος», ὁ δοτὸς ἡρωαῖον διὰ τὰ βραβεῖα τοῦ φιλολογικοῦ διαγωνισμοῦ τῆς ἐποχῆς, τὸν ἔνθαμμαζα, ὅπως θαυμάζει τὸ παιδί διὰ λάμπει καὶ δια... βραβεύεται, καὶ ἐπέμεναν νὰ περάσωμεν καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ στηλαίον του διὰ νὰ τὸν περιέργασθω, καλλίτερα. Μετὸ δὲ τέταρτον τῆς ὥρας, τὸν ηὔραιμεν εἰς τὴν ἴδιαν ὑδαῖν, εἰς τὴν ἴδιαν στάσιν, εἰς τὸν ἴδιον βαθὺν φεμβασμόν. Τὶ δράμα ἡ τι ἵσως ἐσχεδίαζε πάλιν; . . . Όλη ἐπεινὴ ἡ πρασινάδα ποῦ τὸν περιβόλλει, μοῦ ἔφατη ἡς καμωμένη ὀπὸ τοὺς στεφάνους που εἶχε πάρῃ. Εἴς τὰ κλωνία ἀκόμη ποῦ ἔφαναν τὸ καπέλο του, ἔβλεπα τὸν νέον στέφανον, ποῦ θὰ τῷ ἔφερεν ἀσφαλῶς ὁ φεμβασμός του ἐκείνος. . . Καὶ τὸ δράμα μοῦ ἔκαμε τόπον ἐντύπωσιν, ὅπος ἀτεφάσισα νὰ ζητήσω καὶ νὰ διαβάσω διὰ τὸ ἔγχος τοῦ δισφορεοῦς πουτοῦ. Διότι, διάτος συμβαίνει συχνά — καὶ δοῦ μόνον εἰς τὸ παιδιά, — ήειναρα κ' ἐγὼ κ' ἔνθαμμαζα τότε τὸν Ἀντωνιάδην μόνον ἐξ ἀκοῆς καὶ φήμης. . .

Τὴν ἐπομένην ἐπήγα πράγματι εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, (Η. Ἐθνική, ὅπως καὶ σήμερον ἀκούμη, δεῖναίζεν εἰς τοὺς φοιτητὰς βιβλία τῆς «συγχρόνου φιλολογίας»). Ἐπῆγα καὶ ἀλλας ἀκόμη ἡμέρας, πολλάς, Ἀλλ' εἰς τὸ τέλος ἔφυγα μὲ μιὸν μεγάλην ἀπογοήτευσιν. Δὲν ἥρια τὴν ἀπόλαυσιν μου διόλου ἀνταξίαν τοῦ κόπου τῆς καταβροχύσθεως τόσων βραβευμένων βιβλίων! Καὶ δοῦ μόνον ὁ ἐπαρχιώτικος θαυμασμός μου πρὸς τὸν δαρφνοστεφρή ποιητήν, ὑπέστη σημαντικὴν ἀβαρίαν, ἀλλὰ καὶ κατά τὰς μικράς μου φοιτητικάς συναναστροφές, — πότε εἰς τὸ «δωμάτιον» τοῦ Μάτεοι, πότε εἰς τὸ «δωμάτιον» τοῦ Βερροιώτη, — διατοικούσιοι προπάντων, οὐλωμοτραφεῖς καὶ βαλανοτραφεῖς, διεσκεδάζαν ὀπαγγέλλοντες μὲ στόμφον γελούσις στίχους ποιητῶν τῆς παλαιοτέρας «ἀδηναϊκῆς σχολῆς», ἐγὼ ενρισκα τὸ

θάρρος νὰ προσθέτω εἰς τὴν πανδαισίαν στίχους τοῦ Ἀντωνιάδου, τοῦ ὃς προχθὲν εἰδώλου μου!

Ἐλεν πολὺ περίεργον! ἀλλ' ἔκτοτε μοῦ συνέβαινε τὸ ίδιον, σπαρεγκλίτως, ἀνεξαιρέτως, μὲ κάνε τὶ ποῦ ἐβραβεύετο εἰς φιλολογικὸν διαγωνισμὸν τῆς ἐποχῆς μου, ἡ ἥτο βραβευμένον εἰς πολαιοτέραν ἐποχῆς καὶ πετυχαίως ὑπό τὰ δύμματα μου. «Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως του ἀπεκόμιζα πάντοτε τὴν μεγαλειτέραν ἀπογοήτευσιν, μετὰ τὰς ἐλπίδας ποῦ μοῦ ἔγεννε τὸ βραβεῖον, μετὰ τὰς «μεγάλα πράγματα» ποῦ μοῦ ὑπέσχετο ἡ δάφνη. «Ἐλεγε πάντοτε: «μ' ὅτῳ βρήκαν νὰ βραβεύσουν; φαντάσου τί θά ξιταν τὸ βράβευμα!» Καὶ τὸ δρόμα τοῦ Ἀντωνιάδου, μὲ τὸ κροσσωτὸν σάλι καὶ μὲ τὸ ψηλὸν καπέλο, σφεμβάζοντος ὑπὸ τὴν ἀναδενδρόδα τοῦ Βασιλικοῦ Κῆπου, μοῦ ἐπανήρχετο ἐπιμόνως. Κάθε βραβευμένος ποιητής λυρικὸς ἡ δραματικός, μοῦ φαίνετο μὲς ἔνας μικρὸς Ἀντωνιάδης, — μικρὸς ἀπέναντι τοῦ γίγαντος τῶν τριάντα βραβείων, — καὶ τὸν ἔβλεπα διὰ τῆς φαντασίας μου, σχεδὸν μὲ τὴν ἴδιαν μορφήν, νὰ φεμβάζῃ εἰς κάποιον ἀθηναϊκὸν κῆπον . . . διὰ νὰ γράψῃ δύνοπίας. Ἀκόμη καὶ σύμερον, ὑστερὸ τόσας χρόνια, δοσίκις ἀκούων διὰ ἔβραβεύσθη καποίος συνάδελφος, λέγως ἀπὸ μέσα μου: «Κι' ἄλλος Ἀντωνιάδης!» Καὶ τὸ δράμα μοῦ ἐπανέρχεται.

※

Η «διατύπωσις» διὰ τὸν καθένα μας εἰμπορεύεται εἰς διάφορες τεκνή ή «ἐντύπωσις» δημος, ὑπόθετω, εἰνε διὰ δύος μας ή ίδια. Οιονδήποτε ἔργον, βραβευμένον εἰς οἰονδήποτε διαγωνισμόν, μᾶς φαίνεται ἐστερημένον πατοῖς ἀλλα. Ή δὲ προκαταληψίς μας, ἐκ τῆς μικροχρονίου πικρᾶς πειρᾶς, εἰς τὸν ἀλλεπαλλήλων ἀπογοήτευσεων, εἰνε τόσον βαθεῖα, ώστε καὶ καλά κάποτε ἔργα δεν μᾶς πολυαρέσουν, μόνον καὶ μόνον διότι ἔβρενθησαν! Είμαι βέβαιος ἔξαφνα, διὰ οἱ «Ἐλευθερωταί», τὸ κατ' ἐμὲ φωτιάστατον δράμα τοῦ κ. Βουτερίδη, δὲν ἥρεται τόσον εἰς τὸ κοινόν καὶ εἰς τοὺς κριτικούς, ἐξ αἵτια τοῦ πρώτου βραβείου του. «Ἀφιέλη» τοῦ κ. Δημητρακοπούλου ἔφαντη καλλιτέρα καὶ ἀπ' διὰ εἰνε, διότι ἔτυχε νὸ μὴ βραβευθῆ διάλογον. Διὰ τὸ δεύτερον μάλιστα είμαι υπερβεβεῖασ, διὰ δὲ ἔβραβεύετο, οἱ ίδιοι ποῦ ἐνθουσιάσθησαν τόσον προχθὲν, μὲ σύντο, θὰ ἔλεγον: «ὦχι ἀδελφε! τέτοια ἀκόμη βραβεύουν!» Άλλ' ίδιον μία προκαταληψίς πολὺ — πολὺ δικαιολογημένην. Ως τώρα, τάστοτε λέσματα τῶν παντούν φιλολογικῶν διαγωνισμῶν, καὶ μάλιστα τῶν δραματικῶν, εἰς τὴν Ελλάδα, ὑπῆρξαν μηδαμινά. Ἐκτὸς τοῦ μικρού τοῦ Αντωνιάδου, καὶ δὲ κ. Δημητρακόπουλος, καὶ δὲ κ. Προβελέγγιος, καὶ δὲ κ. Ραγκαρῆς καὶ ἀλλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Περίεργον δὲ εἰνε, διὰ οἱ εἰς αὐτὸν τὸν θερεπούντος πολύτερον τοῦ ιριδόποδον διὰ τὰ ναυτικὰ ζητήματα. Ιδού διὰ τὸ ζητήμα ἐπανῆλθε, δηλαγένεις εἰνετούς τὸ κύρος τῆς γνώμης της ὑπέρ τῶν μεγάλων σκαφῶν, — ἀλλ' ἐνδιαφέρον πλέον τὴν ναυτικήν φιλολογίαν.

Τὸ μεγαλενέρον ναυτικὸν ἀτύχημα τὸν δύο πολέμων, δὲ παταποτισμὸς τὸν τριῶν Ἀγγλικῶν σύδρομων ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ υποβρύχια ἔδωσεν εἰνες συνητητάς νὰ ἀναμηθῶσι προσφάτων ημερῶν κατὰ τὰς ὅτοις ἥτο τόπης τὸ μέγα θέμα: «Μικρὰ ἡ μεγάλα; . . .

«Οανά μέμοναι, κατὰ τὰς ὅτοις δὲν λένονται τὴν μόνην τοῦ πολέμου τοῦ βραβεύουν!»

Διακεκομμένος μελετητής τῶν ναυτικῶν ζητημάτων, δ. κ. Λυκούρογος Τουναλᾶς, — κακή τη μοίρα ξένος πλέον πρὸς τὸ ἐνεργὸν ναυτικὸν μας — ἐξετάζει σήμερον διὰ τὸν πολεμούντος τοῦ ιριδόποδον τὸν δυνατότερον τοῦ πολέμου.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Περίεργον δὲ εἰνε, διὰ οἱ εἰς αὐτὸν τὸν θερεπούντος πολύτερον τοῦ ιριδόποδον διὰ τὰ ναυτικὰ ζητήματα. Ιδού διὰ τὸ ζητήμα ἐπανῆλθε, δηλαγένεις εἰνετούς τὸ κύρος τῆς γνώμης της ὑπέρ τῶν μεγάλων σκαφῶν, — ἀλλ' ἐνδιαφέρον πλέον τὴν ναυτικήν φιλολογίαν.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δέ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐθυγράμμων δρόμων ὑποβρύχιων ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπεροχόχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ισχυρός θέτωσι πολλοὶ πολεματίαι ἀγαλλιάσεως, διότι τὰ πράγματα καὶ πολλοὶ πολλοὶ εἰχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ίδουν ἐπανειλημένος ἔργα των ἀποκομίζοντα τὸ «γέρος». Κανένας έξαιτον τῶν δαρφνοστεφρῶν δραματικῶν δὲν ἥμπορεσε νὰ σ

ΠΑΝΔΟΘΗΝΑΙΔ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

Oἱ γενῆοὶ τοῦ πολέμου

(Διάλογοι τοῦ κ. Ἀσόφου μὲ τὸν μαθητήν τοῦ).

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ. — Οι ποιηταί θεωροῦν τὸν θάνατον τῆς Μητροπόλεως τῶν Ρήμων . . .

Ο κ. ΑΣΟΦΟΣ. — Ἀκούω τοὺς θυρήνους των καὶ
αὐτὸς ἀκριβῶς μοῦ φαίνεται πεφίεργον. Οἱ ποιῆται
ἥλλαξαν ἐντελῶς τὰς συνηθείας των εἰς τὴν ἐποχήν
μας. Παρεμέρισαν τὸν διψύραμβον, ἔβαρεμάκαν τὸ
θύρωνα καὶ ἐντηγαλόλησθαν τὴν ἐλεγίαν. Ἀλλοτε περι-
ῳρίζοντα νὰ σκεπάζουν μὲ δάφνας τὰ σώματα τῶν
νεκρῶν καὶ ἔστευδαν νὰ ὑψώσουν κατὰ προτίμητον
τοὺς διψύραμβους πρὸς τὴν ὄνδρειαν καὶ τὰ θαυματά-
τις, ὑπεράνω νεκρῶν καὶ ἔρειπταιν.

Ο ΜΑΘ.—Καὶ πρὸς τὴν ἀγριότητα λοιπόν

‘Ο κ. ΑΣΩΦ.—Διατί όχι; ‘Ο Πόλεμος δὲν ἔγεννήθη μέσα εἰς τὰ σαλόνια, οὔτε ἔκαιμε τὴν ἀνατροφὴν του μὲ τὸ βιβλίον τῆς βαρωνίδος Στάρφ. Ή τροφός του ὅπως γνωρίζεις, ἡτο μία λύκαινα καὶ τὸ σχολεῖον τοῦ Ἰουγκλα τῶν θηρών, ἀπὸ τὰ ὅπια ἐδιδάχθη τούς ὄραιούς καὶ μεγαλοπρεπεῖς τρόπους τοῦ φέρεσθαι. Καὶ, ὅπως ἡμιπορεῖ νῦν σᾶς πληροφορήσῃ ἀλλως τε καὶ ὁ κ. Κίτελης, μόρτους Βρετανικῆς ἐντυμότητος καὶ ἀξιόπιστος καθ' ὅλα, εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Ἰουγκλας μεταξὺ τῶν διαγνωστικῶν βιβλίων δὲν μέτροχει δυστυχώς ὁ Ράσκι, οὔτε θά διπλαξῇ ποτέ . . .

Ο ΜΑΘ. — «Ομιλεῖτε διά τὸν Πόλεμον ποῦ ἐγνώρισαν οἱ μανδροὶ χρόνοι τῆς βαρβαρότης καὶ τούς σκότους...

Ο κ. ΑΖΩΦ.—Καὶ διὰ τὸν νεώτερον. Τὸ πρόγραμμα τῆς ζωγύλας, φαίνεται ὅτι δὲν μετεβλήθη καθόλου ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν Μηδικῶν Πολέμων, ὅπο τὴν ἐποχὴν τὴν ἀκμήν των Ναπολεοντείων Πολέμων. Οἱ ἀνθρώποι ἔξαπολουθοῦν σα πουνδάζουν ἐκεῖ μέσα ποιῶν τρόπον φυτεύεται ἕνα αίματοχρόνιον τριαντάφυλλον εἰς τὰ στήθη τῶν δμοίων των, μὲ ποιὸν τρόπον ἡ λόγχη φθάνει καλύτερα ἔως τὰ μυστικὰ μᾶς καρδίας, μὲ ποιὸν τρόπον συντίβεται εὐκολώτερα, ὡς καρδίδι εἴναι ἐπιδότητα, τὰ κοινογένια ἔνος ποιῶν καὶ . . .

τα επιορθία, τα χρήματα ενος ουφου και . . .
Ο ΜΑΘ. — Και μὲ ποιον τρόπον κρημνίζεται εἰς
έσοπτα ένας Παθενών.

δνειρεύεσαι, νὰ είσαι βέβαιος, δτι θ' ἀποθάνη ἀπὸ μαρασμόν. "Ολη ἡ ἄξια του Πολέμου, ὅλη του ἡ μεγαλοπρέπεια, ὅλη του ἡ ὁραιότης ὀκόμη, ἔγκειτο εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς βαρβαρότητος, τὰ δοκια διαιφυλάττει ἑγλοτύπως μέσα του. Ἐάν οι ἀνθρώποι εξίσταντοι ἐμπρός του μὲ θυμωματήν φρίκην καὶ ὃν οι ποιηταὶ τὸν τραγουδοῦν, αὐτὸν συμβαίνει ἀκριβῶς, διότι ἔχεται νὰ τοὺς ὑπενθυμίσῃ τὴν παλαιῶν των φύσιν καὶ ν' ἀνταρράξῃ εἰς τὰ σταλάγχα των τοὺς ἀταβίστικούς των θησαυρών. Μήν την πλανᾶσαι, νέες μου φίλε, μὲ φεύτικα δνειρα! Ἐφ' δοσον καὶ ἔνας ἀνθρώπος θὰ ἔξακολουθῇ νὰ βυθίζῃ, ὑπὸ τοὺς ἥχους τῶν σαλπίγγων καὶ τὸν ἀνεμίσατα τῶν σημαδιῶν, τὴν ἐιφολόγηχην του εἰς τὰ στήθη του ἀλλού ἀνθρώπου, εἰ Μητροπόλεις θά κοριμίζονται καὶ δὲ Παρθενών θά κινδυνεύῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ὁνγκάθ θὰ φάλλῃ τὸν Κανάρην, δὲ Μπάζον θὰ καταρρίψει διὰ στόματος τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Ἐλγίνον, δὲ κ. Σικελιανὸς καὶ δὲ κ. Πολέμης δὲ δολφρύνωνται ἐπὶ τῶν ἔρειτών της Μητροπόλεως τῶν Ρήμων καὶ ἔγα δὲ προτιμᾶτον τὸν Ὄμηρον ψάλλοντα τοὺς ἥρωας τῆς Τροίας καὶ τὸν Τυρταῖον διδηγοῦντα μὲ τὰ θυντάρια του τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὴν σφαγήν...
Ο ΜΑΘ. — Δέν σᾶς συγκινεῖ λοιπὸν ἡ Μοίρα τῶν νεκρῶν τοῦ πολέμου, ἡ Μοίρα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν μητρέων;

Ο Χ. ΑΣΩΦ. — Μὲ συγκανεῖ, κατὰ τρόπον ἡρωϊσμόν. Δέν τονίζω ἐλεγεῖα εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν Ρήμων. Κομίζω δάφνας, διὰ νὰ στεφαγώσω τὸν ἥρωικὸν τῆς θάνατον, ὅπως κάμψω καὶ διὰ τὸν νεκφόν ἐνὸς στύλου τοῦ Παρθενώνος ποῦ ἔτεσσεν ὑπὲρ Πατριόδος. «Οὐλοὶ οἱ ἔνδοξοι νεκροὶ τοῦ Πολέμου, ἀνδρῶποι καὶ μηνημεῖα, ἀδεῖζουν τὸν Ιδιον ἀδάκρυτον θυσιασμὸν ἐκ μέρους μας καὶ τὰς ίδιας ἐνφράσεις τῆς ἡρωΐστης λατρείας. Ἐπάνω εἰς τὰ πνεύματά των οκεπαρόμενά μὲ δάφνας ὑψώνεται καὶ ἐγγίζει μὲ τὴν κορφήν της τὰ διστά. Η ἐλευθερία.

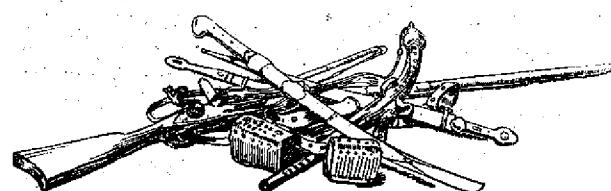
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝ

ΜΑΣ ἀναγγέλεται ἐκ Κερκύρας δι την συνέστη καλλιχνική Εταιρία ὑπὸ τὸν τίτλον: «Συντροφιὰ τῶν ἐννέα». Τοὺς ἐννέα ἀποτελοῦν ἐπὶ τοῦ παφόντος ὄχιώ οἱ κ. κ. Στ. Σαμάρας, Κων. Θεοτόκης, Λαμπρός Πορφύρας, Κωνστ. Χατζόπουλος, Δημ. Γαλανάκης, Μάρκος Ζαβιτσάνος, Κ. Παρθένης καὶ ἡ κυρία Δεντρονού.

Εύχομεθα εις τὸν νεοσύστατον ὄμιλον, ὅλην τὴν δυνατήν ποόδον και εὐτυχίαν.

■

Ο Παῦλος Chabas, τούν δημοσιεύμονεν νέον θυμαρίσιον πίνακα είναι ένας ἀπό τους πλέον δυνατούς συγχρόνους ζωγράφους: ζηρχισεν ἐνωρις τὸ στάδιον του και σπουδαστής ἔξενθεσε τὰ πρώτα του ἔργα, φέροντα ἔκτοτε τὴν σφραγίδα τῆς μεγάλης τέχνης εἰς τὸ Σαλόν τοῦ 1886. Τὰ πρώτα του βήματα ἡκολούθησεν ὃ ἐπιτυχία, καὶ ἡ φήμη. Ποιητής εἰς τὸ ἔργον του, ἔδωσεν εἰς δόλους του τοὺς πίνακας κάτι τοῦτο, ἀπὸ τὴν ψυχήν του και τὴν φύσιν· και οἱ κριτικοὶ του τονίζουν δόλο τὴν ποίησιν τοῦ χρωστήρος του. Ἐπισκέπτης ἀλλοτε τῶν Ἄδην, ἐνεπενέσθη ἔνα πλήρη ἀττικοῦ ἥλου πίνακα: «Εἰς τὰ Προστύλαια; μία ἐλληνίς χωρική ἀνεβαίνει μὲ τὸ ταγάρι τῆς ἐπάνω

Α. Δ. ΤΣΕΦΥΚΑΛΑΣ

τρός αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ ὅνομα τὸ διοῖον φέρει, μέγα μὲν κεφάλαιον, δύσκολον δῆμος φορτίον.

Σήμερον ἔξεδόθη τὸ πρῶτον τεῦχος τῶν νέων «Παναθηναίων» — ἐκντέψαμεν νὰ εἰπούμε τοῦ 1914. — Κομφόν, καλοτυπωμένον ὡς πάντοτε, μὲ πολλὴν εὐγένειαν, καὶ ἐπιμελεῖσαν, μὲ σκοποτισμένον χιούμορ, μὲ δράμας εἰκόνας καὶ μὲ χώριτωμένα εἰκονίδια, διὰ τῶν ὅποιων θὰ παρελάσουν δλαι αἱ γνωσταὶ Ἀθῆναι.

Τὸ πρῶτον τεῦχος ὑπόσχεται πολλά. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀπὸ τὸ δεύτερον τὰ «Παναθηναία» νὰ είνε τέλεια ὄφει δλαις τὰς ἐπόψεις.

“ΕΦΗΜΕΡΙΣ”

Μὲ νέαν διεύθυνσιν κατόπιν τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ μοναδικοῦ μας περιοδικοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μιχαηλίδην εἰς τὸν κ. Γ. Ἀχγ. Βλάχον, ἔξεδόθη τὸ 317 τεῦχος τῶν «Παναθηναίων».

Τὸ τεῦχος, μεστὸν δράμων καλλιτεχνικῶν καὶ ἐπικάριων εἰκόνων καὶ ποικίλης ὑλῆς, περιέχει καὶ τὰ ἀκόλουθα: Γ. Λασκαράρη, «Ἴπτικὴ κύνησις καὶ πολεμικαὶ ἴδιοτητες τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς». Τσοτρικὸν 1870 «Ιστορικὸν σημείωμα». Διον. Κοκκίνου «Μιᾶς κόρης» διήγημα. Ν. Λιβαδί μετάφρασις «Εἰς τὴν Διδώ». Βιργίλιου. Ι. Πολέμη «Ξαναγνώρισματα» ποίημα. Γ. Β. «Πολιτικὸν δελτίον». Ψυχάρη «Διαβάτης». Θ. Βελλιανῆτη «Τὸ Τουνιακά». Μ. Λιδωφίκη. «Ἐνα μπουκέτο τριαντάφυλλα» διήγημα. Δ. Γρ. Καμπούρογλου «Οἱ ὄντιποδες». Παύλου Νικβάνα «Ἄργοι καὶ ἀντίλογοι». Λόγοι, γελοιόγραφοί, θεατρικὴ ἐπισκόπησις κλπ. κλπ.

Εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν τῶν «Παναθηναίων» εὐχόμενα εὐδοκίμησιν ἀξίαν τῶν ὑπὸ ταύτης καταβαλλομένων πρὸς ὑπηρέσιαν τῶν γραμμάτων θυσίων καὶ προσπαθειῶν, ὃς φαίνεται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ πρώτου τεύχους.

“ΠΑΤΡΙΣ”

Αρθράστου τελειώτητος ἔκδοσιν ἀπονελεῖ τὸ χθὲς πικλοφορήσαν τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Παναθηναία». Είναι τὸ πρῶτον τῆς νέας διεύθυνσεως τοῦ μοναδικοῦ περιοδικοῦ μας, καὶ πρέπει νὰ διμολογηθῇ ὅτι ὁ κ. Γεώργιος Βλάχος ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὸ ἔργον τοῦ. Κομφοτέχνημα δύμοιον δὲν εἶδον οἱ Ἑλλητικὲς ἀναγνῶσται μέχρι σήμερον. Ή τακτοποίησις τῆς ὑλῆς τοῦ χάραμα διθύαλμῶν. Τὰ «Παναθηναία», ὅπως μᾶς τὰ παρουσίασε χθὲς ὁ νέος διεύθυντής των, δὲν είναι πλέον περιοδικόν, ἀλλὰ καλλιτεχνικὸν λεύκωμα ἀπαραίτηλου χάριτος καὶ τελειότητος. Ο «Χόρος» ενχεται εἰς τὸν παλαιὸν πολύτιμον συνεργάτην του νὰ στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας ἢ ἐπιχείρησις του, ήτις ἀληθῶς τιμῆ τὸν τόπον μας.

“ΧΡΟΝΟΣ”

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν τοῦ συναδέλφου κ. Γεωργ. Βλάχον τεῦχος τῶν «Παναθηναίων», καὶ σύχαρίστως παρετηρήθη εἰς τὸ σύνολον του κάποια νεωτέρα αὐτιληγής προσφορμοῦ καὶ σκοποῦ, ήτις ἐλπίζομεν νὰ τοῦ δώσῃ νέας δυνάμεις ζωῆς.

Τὰ «Παναθηναία», μὲ τὴν ὑπόληψιν ἐπιμελείας καὶ καλαισθησίας καὶ ἐκλεκτικότητος, τὴν ὅποιαν ἐδραίωσαν, ἀρκεῖ νὰ προσέξουν δλήγον εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐνημερότητος τῆς φιλολογικῆς, τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ κυρίως τῆς κοινωνικῆς, διὰ ν' ἀνταποκριθοῦν εἰς μιαν πολὺ αἰσθητήν ἀκάγκην εὑρητάτης μερίδος μαγγνωστικοῦ κοινοῦ.

Καὶ εὐχαρίστως παρατηροῦμεν, ὅτι τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν τεῦχος,

χωρὶς νὰ ὑστερῇ εἰς ἐκτύπωσιν καὶ πλούτον εἰκονογραφήσεως, παρουσιάζει τὴν γεωτεριστικὴν καὶ ἐλαφροτέραν — ἀν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις — ἀντίληψιν, ἥτις μόνη θὰ τελειοποιήσῃ τὰ «Παναθηναία» καὶ πρὸ πάντων θὰ τοῖς δώσῃ ζωῆν.

“ΕΣΤΙΑ”

Μετὰ ὀλιγόχρονον διακοπὴν τὰ «Παναθηναία» τοῦ κ. Κίμωνος Μιχαηλίδου ἔξεδόθησαν ἐκ νέου χθὲς. Ἄλλα τὴν φοράν αὐτὴν μὲ νέαν διεύθυνσιν. Τὸ περιοδικόν, εἰς τὸ ὄποιον κατά τὴν τελευταίαν δεκαετίαν συνεκεντρώθη πολλὴ ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογικὴν κίνησιν καὶ ὀξιστρείωτος μεταφραστικὴν ἐργασίαν, μετεβιβάσθη παρὰ τὸν κ. Μιχαηλίδου εἰς τὸν κ. Γ. Βλάχον, ὅστις ὑπόσχεται νὰ συνεχίσῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὴν ευσύνειδησίαν καὶ τὴν καλαίσθητον ἐκλεπτικότηταν τοῦ προκατόχου του.

“Ν. ΕΛΛΑΣ”

Μετ' ὀλίγου καιροῦ διακοπὴν ἐπανέλαβον τὴν ἔκδοσιν των τὰ «Παναθηναία» τὸ μοναδικὸν μας φιλολογικὸν περιοδικόν. Ἀπλή φιλολομέτρησίς του πειθεῖ τὸν πλέον δύσκολον ἀναγνώστην ὅτι ἡ νέα περίοδος, εἰς τὴν ὅποιαν εἰσέρχεται, θὰ είναι περιόδος ζωῆς, τὴν ὅποιαν δλοι οἱ φιλοι τῶν γραμμάτων εύχονται μακράν. Τὰ «Παναθηναία» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Βλάχου, ὁ ὅποιος ηγετούμαστεν ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ καθημερινοῦ Τύπου εἰς τὸ περιοδικόν, ἀποτελέντων τῶσα εἰς δλαις τὰς τάξεις. Ἐχουν οἰκονομικήν σελίδα καὶ πολιτικὸν Δελτίον, ἔχουν φιλολογίαν καὶ σάτιραν, είκονάς της καθημερινῆς ζωῆς καὶ γελοιογραφίας καὶ ἔργα καλλιτεχνῶν. Εἰς τὴν φιλολογικὴν αὐτὴν Σαχάρων, ἡ ὅποια σκεπάζει τὴν νέαν Ἑλλάδα, τὰ «Παναθηναία» είναι τῷρα διαστις ἀληθινῆ, καὶ ἡμέρα τῆς ἡμέρας δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ γίνουν ἀπόκτημα πάσης Ἑλληνικῆς οἰκογενείας.

“ΕΣΠΕΡΙΝΗ”

Υπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Βλάχου ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον τὰ «Παναθηναία», τὸ μοναδικὸν φιλολογικὸν περιοδικόν τῆς Ἑλλάδος. Νέα ὠδησις ἔδοθη εἰς αὐτό, καὶ νέα διαφύλμασις τῆς ὑλῆς, τοιαύτη διστενά καταντήση τούτο τέλειον ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, τόσον φιλολογικὴν δσον καὶ καλλιτεχνικὴν.

“ΑΘΗΝΑΙ”

Ο Ιδρυτής τοῦ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Παναθηναία» κ. Κ. Μιχαηλίδης μετεβίβασε τὴν ἴδιοτησίαν καὶ παρέδωκε τὴν διεύθυνσιν τούτου εἰς δόκιμον νεαρὸν λογογράφον, τὸν κ. Γεώργιον Βλάχον, ἕξιον υἱὸν πατέρος τημέσαντος τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα δσον καὶ τὴν διπλωματικὴν μας ὑπηρεσίαν, τὸν σεβαστούν ἡμῶν φίλον κ. Ἀγγέλου Βλάχου, πρώην πρεσβευτοῦ ἐν Βερολίνῳ, συγγραφέως πλείστων ἐπιστημονικῶν ἔργων καὶ ποιητοῦ—ἀπομάχου ηδη.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ κ. Γ. Βλάχος θὰ ἐμψυσήσῃ εἰς τὸ καλὸν περιοδικὸν τὸ σφετερικόν, καὶ τὴν ζωήν, διν οὗτος είναι κάτοχος. Μᾶς πειδεῖ, ἀλλως τε, περὶ τούτου τὸ πρῶτον, ὃτι τὴν νέαν διεύθυνσιν, ἔκδοσθὲν τεῦχος τῶν «Παναθηναίων».

“ΟΙΚΟΝ. ΧΡΟΝΙΚΑ”

Μόνη ἐστημερις ἥτις δὲν ἔκαμε λόγον διὰ τὰ «Παναθηναία» είναι τὸ «Ἐθνος». Πιστεύεται ὅτι ἡ παράλεψις αὐτὴν ὀφείλεται εἰς ἐμβριθῆ ἔνασχόλησιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κ. Νικολοπούλου πρὸς συγγραφὴν τῆς ἀρσίας του μυθιστορίας, ή Μαίρη ή τὸ Μέρος, ἀν δὲν μᾶς ἀπατᾷ ή μνήμη.

